

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۹) اسفندماه ۲۵۳۹ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

۳- تقدیم لایحه تبدیل سازمان بنادر و کشتیرانی

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

به شرکت سهامی توسط آقای فریبز با کزاد معاون وزارت

۲- دنباله بحث در کلیات لایحه بودجه سال ۲۵۳۷

راه و ترابری.

کل کشور.

جلسه ساعت ۳ بعد از ظهر بر ریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

اخلاق پور - بنده قبلا قسمتی از سخنان خودم را

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت

باستحضار نمایندگان محترم رساندم و دنباله مطالبم به بعد از ظهر موکول شد به بقیه عرایض ادامه میدهم:

میشود.

چو ایران نباشد تن من مباد

(بشرح زیر خوانده شد)

براین مرزو بوم زنده یک تن مباد

آقایان: بنی احمد - بهبهانی - بیات - تژده - جاف -

مظهوری - مرزو بوم نیست، بوم و بر صبح است.

جباری - محمد جزایری - دهقان - ساکینیان - سعادت

اخلاق پور - مشکرم، براین بوم و بر زنده یک تن

قدس نیا - سعیدی - شهبازی - صفری پور - طرفی -

مباد (حجتی) - خواهش میکنم مطالب جلسه صبح را

ابوالحسن عاملی - دکتر عاملی - دکتر عدل - قریشی -

بطور خلاصه تکرار فرمائید! در صورت جلسه قرائت

ماحوزی - دکتر نصیری - نواب صفا - محمدی دشتکی -

فرمائید، بطوریکه قبل از ظهر باستحضار نمایندگان محترم

رساندم اگر به گذشته نزدیکی نظر خود را معطوف و موضع

مالی و معاملات انجام شده و جریان اقتصادی توجه

عمیقی بیفکنیم درمی یابیم که اگر بهاء یک آپارتمان در

شش سال پیش مثلا یکصد و بیست هزار تومان بوده تا

یک میلیون و نیم تومان هم ترقی نموده و بر همین اساس

بر قیمت کالاها و مایحتاج افزوده شد و در مقابل سیر صعودی

قیمت ها عدالت اجتماعی اقتضاء میکرد که بر میزان دستمزد

کارگران و حقوق و مزایای کارمندان دولت به تناسب

یاسینی .

بانوان : اباصلتی - اما آقایان - ابتهاج سمعی -

زاهدی - سلیلی .

۲- دنباله بحث در کلیات لایحه بودجه سال ۲۵۳۷

کل کشور.

نایب رئیس - وارد دستور میشویم، بحث در کلیات

بودجه سال ۲۵۳۷ کل کشور را ادامه میدهم آقای

اخلاق پور تشریف بیاورید.

این سیر صعودی قیمت‌ها افزوده شود متأسفانه طرز پرداخت و میزان دستمزد کارگران و حقوق کارکنان دولت هم صحیح و منطبق با عدالت و رافع احتیاجات آنان نمی‌باشد من کارمندی را سراغ دارم که پس از سی سال خدمت بازنشسته شده و از حقوق بازنشستگی بسیار کمی استفاده می‌کند و این کارمندان بازنشسته بلحاظ قوت حقوق بازنشستگی که دریافت می‌دارند در شرایط سخت و مشکلی بسرمی‌برند که حدی ندارد و در آنچنان وضعی نیستند که بتوانند با کھولت سن بکارهای دیگری بپردازند و یا نازگران شریف و زحمتکش ما که مورد عنایت خاص شاهنشاه آریامهر می‌باشند از دستمزدی که با میزان کار و فعالیت آنان قابل انطباق باشد برخوردار نمی‌باشند بعبارت دیگر کارگرانی که در کارخانه‌ها و کارگاه‌ها کار می‌کنند دارای دستمزد کافی نبوده و بمانند کارگران آزاد از حقوق و دستمزد استفاده نمی‌کنند من نمیدانم که یک کار که در کارخانه و یا کارگاهی انجام میشود با همان کار که بوسیله کارگر آزاد در خارج از کارخانه و یا کارگاه صورت می‌گیرد چه فرقی دارد که اولی از دستمزد معین و کمتر و دومی از دستمزدی شاید چندین برابر کارگر مشغول بکار در کارخانه یا کارگاه برخوردار میگردد (رفعتی- کارگر کارخانه کمتر میگردد؟) بله و این افراط و تفریط در دستمزد کارگران مطیع و منضبط ما را در شرایطی سخت قرار میدهد و این کارگران شریف و فعال که وجودشان باعث افتخار است و در صف اول انقلاب سازنده ایران قرار گرفته و فرامین و اوامر شاهنشاه مهربان را بهر نحوی که باشد با جان و دل بپذیرا و در انجامش کوشا هستند جا دارد همانطور که مورد نظر رهبر عالیقدر است از هر جهت مورد حمایت قرار گرفته و در تکثیر دستمزد و مزایا و رفع نیازمندیهای آنان سریعاً اقدام و این طبقه زحمتکش را از موهبت بیشتری برخوردار سازند آیا این تر قابل قبول است که یک کارگر زحمتکش که در میهن پرستی و شاهدوستی وی کوچکترین تردیدی نیست در شرایط سخت بسربرد بالعکس میدان فعالیت و تجاوزی برای غدهای غارتگر که جز پرکردن جیب و انباشتن کیسه‌های تهی خود از زر و سیم این کشور به چیز دیگری نمی‌اندیشند باز باشد و آن وقت هم معتقد باشیم که شغل و کار در کشور آزاد است و هر کس بهر اندازه میتواند ازدرازد و ثروت بهر مند گردد این صحیح و قابل انکار هم نمی‌باشد که مملکت ما یکی از آزادترین ممالک راقیه جهان است و هر کس بهر اندازه میتواند از ثروت و درآمد برخوردار شود ولی این بدان معنی نیست که ثروت و

درآمد از طریق احتکار و چپاول و غارت نصیب افراد شود و اغلب این افراد که از طریق احتکار و گرانفروشی و چپاول اموال صاحب ثروتی میگردد آثرا بخارج از کشور برده در کارزینوها یا کاباره‌ها در پای میز قمار و یا در مجامع عیاشی باخته یا از دست میدهند باید در ایرانی بودن آنان تردید نمود چندی پیش بود که در روزنامه‌ها خواندیم که یک زن ایرانی ۶۰ میلیون تومان در قمار بازی از دست داد متأسفانه نظیر این قماربازیهایی که در خارج از ایران رخ میدهد درجراید بسیار می‌خوانیم و باین خبر هم که در صفحات اول و دوم یکی از روزنامه‌های مورخ پنجشنبه بیستم بهمن ماه ۲۵۳۶ منتشر شده بود توجه فرمایند. گزارش نیویورک تایمز. ایرانی‌ها بهترین نقاط کالیفرنیا را می‌خرند هجوم برای خرید زمین در ناحیه شمال سانفرانسیسکو آغاز شده است و در آنجا تعدادی از ایرانیان شروع بخیرداری مرغوب‌ترین اراضی مسکونی در امریکا نموده‌اند. دونالد بامبوئر مدیر فروش یک مجتمع مسکونی گفته است. در اینجا ایرانیانی که بعضی از آنها با کیف‌های پر پول آمده‌اند دیده میشوند و در ۶ سال اخیر بعضی از خانواده‌هایی که دلارهای نفتی آنها را متهول کرده به کالیفرنیا مهاجرت کرده‌اند. شاهنشاه عزیز و مهربان ما با تحمل زحمت و مشقت و با برخورد به مشکلات بالاخره پس از سال‌ها تلاش توانستند با اراده‌ای توانا صنعت نفت را ملی و درآمد نفت را که قبلاً بوسیله خارجیان غارت میشد مستقیماً بایرانیان بازگردانند آیا این است مفهوم حق شناسی از یک شهروار بزرگ بجای اینکه این ثروت‌های هنگفت را که نصیب پاره‌ای از افراد شده است در مملکت خودمان سرمایه‌گذاری و در جهت بهبود وضع اقتصادی بکار برده شود متأسفانه این افراد فرصت طلبی که جز فکر تحصیل درآمد و اندوختن ثروت بهر طریق باشد و انتقال آن بخارج نظر دیگری ندارند خفاش وار در شب‌ها ظاهر و در پی صید شکار خود بوده و بدینوسیله بغارت و چپاول اموال مردم مشغول و حاضرند مقدمات و منافع ملی را با پول تعویض و آن وقت هم با رحل اقامت و ترک تابعیت از این آب و خاک در ممالک دیگر مقیم میشوند و باید متوجه بود که این افراد صرفاً بمال و ثروت دل‌بستگی دارند نه به میهن عزیز و مقدمات ملی و میهن وزادگاه برای آنان مفهومی نخواهد داشت و بدون تردید تا بحال ثروت زیادی بوسیله این اشخاص سودجو و فرصت طلب از ایران بخارج گردیده است و دولت بجای

اینکه از خروج ثروت، جلوگیری نماید متأسفانه متعرض آنان نمیشود و با تقویت فرصت‌ها و آزاد گذاردن این چپاولگران بالاخره روزی متوجه خواهیم شد که قسمت عمده ثروت و درآمد نفت از کشور بخارج و بازهم در فشار مالی قرار گیریم و افراد سودجو با توسل به خدعه و نیرنگ و از طریق تبلیغات بی‌اساس از سادگی و احتیاج مردم بِنفع خود تا حد زیادی بهره‌برداری کرده و می‌کنند ما اعلامیه جهانی حقوق بشر را پذیرفته‌ایم و یکی از مواد آن اعلامیه در خصوص بهره‌برداری از کار است و طبق مفاد اعلامیه در مقابل کار مساوی اجرت مساوی باید پرداخت شود متأسفانه در مملکت خودمان می‌بینیم در مقابل کارهای مساوی اجرت و دستمزدهای متفاوت پرداخت می‌گردد و ضابطه و معیاری هم جهت تشخیص زحمات و استعدادها وجود ندارد یکی با دست‌بازی بمال دیگران میلیاردر گردیده و حاضر میشود نصف از سهام بانکی را که از میلیاردها ریال تجاوز میکند خریداری کند و مرجعی نیست که از این قبیل افراد بپرسد که شما به چه طریقی در مدت کوتاهی صاحب این چنین ثروت هنگفتی شده‌اید مگر چقدر کار میکنید و در مقابل هرساعت کار خود چقدر باید بستان بیاورید و اگر دستمزد ساعتی شما هزار برابر دستمزد یک کارگر باشد باز هم در این مدت باین اندازه از ثروت نمیرسد پس اینان برای تحصیل ثروت و مکت اندوختن مال ممکن نیست از طریق مشروع و بدون تجاوز بحقوق سایرین بتوانند دارای چنین ثروتی کلان گردند و دولت هم برای تعدیل ثروت و درآمدین افراد حاضر نمیشود مالیات گزافی برقرار و وصول نماید بالاخره بر اثر اراده خلل ناپذیر شهروار ایران زمین سیستم کهنه فئودالیت از بین رفت و زارعین از قید اسارت و غارت مثنی ارباب نجات یافتند و من فکر میکنم که روزی دست این فئودالهای شهری که وضع کار آنها کمتر از فئودال‌های ارضی نیست از دامن ملت نجیب ایران کوتاه خواهد شد. از اتحادیه و سندیکای کارگران آبادان چند روز قبل نامه‌ای بستم رسید که برای مزید استحضار عیناً قرائت میشود: بعد از عنوان. با کمال احترام بنمایندگی از طرف کلیه کارکنان صنعت نفت در آبادان خاطر عالی آن مقام رامستحضر میگردد ما نفتی‌ها بخصوص طبقه ضعیف و زحمتکش کارگر در فشار سرسام آور سطح هزینه زندگی قرار گرفته‌ایم و تنها خواهش ما از نماینده منتخب خود اینست که درد دل‌های ما را بگوش مسئولان امور بخصوص آقای انصاری برسانید تا شاید بدر ما رسیدگی نمایند. جناب آقای اخلاق پور شما بطور

یقین از وضع گرانی در آبادان و زندگی ما کاملاً مطلع و آگاه هستید و نیز میدانید که ما کارگران شرکت چه زحمانی می‌کشیم و چقدر برای پیشرفت اقتصاد مملکت کمک می‌کنیم اما چه سود که زحمات ما بدون جواب است یعنی کار و زحمت کارگاه را ما می‌کشیم و در عوض حق کارگاه یعنی ۱۰ درصد و حق فنی ۱۰ درصد آنرا بکارمندان پرداخت میکنند که این خود یک عقده بزرگ و غیر قابل قبول برای ما شده است هر کدام از ما روزانه ۷۰-۸۰ تومان دستمزد داریم که از این مبلغ حدود ۱۰ تا ۳۰ تومان بابت آب و برق منزل سازمانی، مالیات، حق بیمه و ... کسر میشود و با باقیمانده ناچیز آن زندگی مشقت بار و فقیرانه‌ای را می‌گذرانیم از طرف دیگر تمام نوسه‌های دولتی و خصوصی (مثل شرکت واحد یا بانک صادرات ایران) در سال ۴۰ روز بعنوان عیدی پاداش میگیرند و ما فقط ۳ روز عیدی میدهند در صورتیکه هیچگونه کارشانی انجام نمیدهند لذا از شما تقاضای عاجزانه داریم که سزاداران سوار یاری نمایند. این بود وضع کارگران صنعت نفت در آبادان و از کارگران دیگر بارها شنیده‌ام که گفته‌اند وضع کارگران صنعت نفت بسیار خوب است بهرحال با اعتقاد من باید تمام کارگران ایران دارای حقوق و مزایای کافی بوده و از یک زندگی کاملاً مرفه مستفید گردند و شاهنشاه آریامهر هم بارها اوامر مؤکد در زمینه بهبود وضع زندگی کارگران و رفع نگرانی آنان صادر فرموده‌اند متأسفانه مسئولان امور در اجرای این فرامین آنطور که باید و شاید موفق نبوده‌اند و کارگران عزیز و زحمتکش ما بهیچوجه مأیوس نشده و باز هم بعنايات خاصه شاهنشاه امیدوار هستند و بالاخره جامعه کارگران شریف ایرانی در وضع و شرایط خیلی بهتر قرار خواهند گرفت من خود ناظر بودم که چند نفر از منتخبین کارگران یک کارخانه به تهران آمده بودند و برای جلوگیری از تعطیل شدن کارخانه‌ای که در آن کار میکردند و بر اثر عدم مدیریت صاحب کارخانه در حال تعطیل گردیدن بود چقدر بافتاری مینمودند و اظهار میداشتند تعطیل گردیدن کارخانه به اقتصادیات مملکت لطمه شدید میزند شما را بخدا توجه فرمائید بطرز فکر و روحیه عالی و قوی کارگر ایرانی که با چنین اندیشه تابناک و دریافت حقوق قلیل هرگز راضی نیست و حاضر نمیشود که با تعطیل شدن کارخانه لطمه شدیدی بوضع اقتصادیات کشور وارد آید من از پشت این تریبون به تمام کارگران زحمتکش ایرانی درود میفرستم و از خدای بزرگ برای همه آنها آرزوی موفقیت مینمایم و از مسئولان امور هم مصرأ می‌خواهم که در میزان

دستمزد کارگران و تأمین مایحتاج آنان سریعاً تجدیدنظر نموده و بمجازات ترمیم حقوق سایر مأمورین خدمات عمومی و بادنظر گرفتن بالا بودن هزینه زندگی دستمزد کارگران عزیز را نیز تعدیل و احتیاجات این افراد زحمتکش نیز تأمین گردد تا با خیالی آسوده بتوانند در ایفاء وظیفه و بالا بردن سطح تولید و کارائی بیشتر نقش مؤثرتری داشته باشند، یادداشتی از طرف دوست عزیزم آقای طغیانی رسیده است که فراتر می‌کنم بعد از عنوان از جنابعالی تقاضا دارم که از طرف اینجانب و کارگران اصفهان از جناب آقای دکتر آموزگار نخست‌وزیر محبوب و جناب آقای معینی وزیر محترم کار و امور اجتماعی و جناب آقای رامبد وزیر مشاور که جهت رفع گرفتاری کارگران که در هیأت دولت مطرح و به تصویب رسیده از طرف خود و عموم کارگران اصفهان تشکر و سپاسگزاری مینمایم و مسأله کارگران در هر حال و موقعیت و شرایطی شعارمان خدا، شاه، میهن است و تا ابد خواهد بود (احسن).

جناب آقای دکتر آموزگار نخست‌وزیر محترم در امر مبارزه با تورم و توفیقی که در این مورد حاصل شده است فرموده‌اند. شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی که در ابرداد ماه سال جاری حدود ۳۱ درصد بالاتر از ماه مشابه سال قبل بود در دیماه به ۲۰ درصد کاهش یافت و انتظار می‌رود میزان افزایش شاخص مذکور در اسفند امسال به حدود ۱۷ درصد تقلیل یابد. در این خصوص اگر بحثی بمیان می‌آید و یا ابرادی گرفته میشود بهیچوجه همراه با اغراض شخصی و توأم با بدبینی نبوده و نیست و بلحاظ عشق و علاقه‌ای که باین آب و خاک دارم مایل هستم که مردمان این سرزمین کهنسال از آنچنان نعمات و لذائذی برخوردار گردند که در حد خود بی‌تأثیر باشند یعنی نان برای همه، مسکن برای همه بهداشت برای همه، ولذت از زندگی برای همه، خواستم از جناب آقای نخست‌وزیر به پرسم - باینکه می‌بینم روز بروز بر بهای اجناس و خدمات افزوده میشود و بهاء کفش زنانه فی‌المثل از ۲۰۰ ریال در سال ۲۵۳۱ اکنون به هشت هزار ریال ترقی نموده و بهاء اجناس نیز سیر صعودی را می‌پیماید و کارمندان و کارگران هم پیوسته برای رهایی از تنگنای سختی معیشت مطالبه اضافه حقوق و دستمزد زیاده‌تری میکنند آیا شکایات بی‌دری مأمورین خدمات عمومی و بخش خصوصی و کارگران از کم بودن حقوق و مزایا و دستمزدها دلیل بازاری بر سایر صعودی قیمت‌ها نیست؟ وقتی که برای

خریداری میوه و یا سایر مایحتاج به میوه فروشی و مغازه‌های دیگر مراجعه میکنیم قطع نظر از اینکه بهاء خیلی از مایحتاج کم نشده بالعکس بر بهاء بعضی از آنها هم اضافه گردیده است و نمیتوان منکر این حقیقت شد که بر اثر اراده شاهنشاه با اجراء اصل نوزدهم انقلاب شاه و ملت از سیر صعودی بهاء زمین‌های مورد معامله بمقیاس قابل توجهی جلوگیری و امروز زمین از رونق دادوستد افتاده و موجب گردیده است که بهاء مصالح ساختمانی تا حدودی تنزل یابد ولی همانطور که بعرض رسید بیشتر از کالاها و خدمات همان وضع سابق را دارا بوده و در اغلب موارد هم بر بهاء آنها افزوده شده است اگر جناب آقای نخست‌وزیر برای احراز این ادعا که بهاء تمام کالاها و خدماتی در حدود ۳۱ درصد کاهش یافته میتوانستند ضمن احصاء کالاها و خدمات مورد کاهش دلایل اثباتی و شاخص واقعی ارائه دهند من دیگر در صدد این سؤال و ایراد بر نمی‌آیدم و بهتر خواهد بود که در این مورد توضیحات لازم با ارائه مدارک و ادله اثباتی ما را در جریان کم و کیف مطلب مورد بحث بگذارند بطوریکه مشاهده میکنیم حضار محترم قدری خسته‌اند و برای رفع این خستگی لازم میدانم بدکرمشلی که بی ارتباط با مسئله مورد نظر مانیست اشاره کنم: گویند یک نفر خروسی داشت و آنرا کم کرده بود (یک نفر از نمایندگان - چه داشت؟) خروس، مرغ نر! پس از جستجوی فراوان بدیگری مضمون شد و چون دقت کرد دم خروس خود را در درون جیب پالتوان شخص مشاهده کرد و خروس خود را از او مطالبه نمود شخص مضمون قسم خورد و گفت که من از خروس تو اطلاعی نداشته و آنرا نبرده‌ام صاحب خروس که به ادعای خود مطمئن بود به آن شخص گفت قسم حضرت عباست را باور کنم یا دم خروسی که از درون جیب نمایان است؟! حالا من نمیدانم با ادعای دولت در زمینه کاهش بهاء اجناس و خدمات و کاسته شدن از میزان تورم باید اعتماد نمود یا ترقی بهاء یک پهلوی طلا از ۳۴۰۰ ریال به ۳۶۰۰ ریال در ظرف همین چند روزه از طرف بانک ملی ایران و همچنین گران شدن بهاء بلیط هواپیما و سایر مایحتاج زندگی بهر حال اینها از جمله مسائلی است که شاید پاسخ دادن بآنها در مقابل حقایق و واقعیات بسی مشکل باشد

در مورد خانه‌سازی - دولت چندی قبل اعلام نمود که ظرف پنج سال در حدود یک میلیون خانه برای اشخاص فاقد مسکن خواهد ساخت و در بودجه سال آینده هم مبلغی برای این منظور اختصاص یافته و مایه امیدواری است که انشاء الله اگر در این برنامه موانعی پیش نیاید عملی

است و اگر به برنامه‌های اعلام شده از طرف دولت طی این چند سال توجه کنیم معلوم میشود که دولت در این مدت بارها آمادگی خود را برای ساختن خانه‌های متعددی اعلام نموده که روی هم رفته از چندین میلیون تجاوز میکند ولی گفتارش بطور کلی بر ایراب برنامه‌های تنظیمی بعمل مبدل نگشته است نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی هم که واقعاً از درد بی‌مسکنی می‌نالند و در حال حاضر با دادن مال‌الاجاره هنگفتی مستاجر هستند و لاقط حق دارند که در این کشور دارای یک مسکن محقری باشند (صحیح است) چون از تهیه منازل سازمانی برای خود مأیوس گردیدند بمانند سایر شرکت‌های تعاونی مسکن‌فکر افتادند با فراهم نمودن سرمایه و زمین اقدام بخانه‌سازی نمایند ناگزیر شرکتی بنام شرکت تعاونی مسکن بوجود آورده و سعی شد که با ساختن تقریباً چهارصد دستگاه آپارتمان لاقط به دولت در ساختن قسمتی از یک میلیون آپارتمانی که دولت میخواهد برای افراد فاقد مسکن بسازد کمک کنند در این مورد اقدامات لازم بعمل آمد و نقشه‌ها تهیه و مبلغی در حدود یک میلیون و پانصد هزار تومان بمصرف کارهای مقدماتی رسید ولی شورای نظارت برگسترش شهر تهران بمعاذیر غیرموجه از انجام این منظور تا کنون جلوگیری و شرکت تعاونی ما را با ضررهای هنگفتی مواجه ساخته است بهر حال مقتضی است که شورای مذکور با رفع این ممنوعیت و تجویز پروانه‌های ساختمانی لاقط نمایندگان و

کارکنان مجلس را در ساختن آپارتمانهای مورد لزوم که بالمآل کمکی به برنامه خانه سازی دولت است یاری و همراهی و لاقط با صدور اجازه ضررهای وارده را که برای مستخدمین سربائی مجلس غیر قابل تحمل است جبران و با این تصمیم ثابت نمایند که واقعاً میخواهند با ساختن یک میلیون آپارتمان افراد فاقد مسکن را دارای مسکن سازند (صحیح است) در غیر این صورت باید قبول نمود که ضررهای وارده شرکت تعاونی مسکن نمایندگان و کارکنان و خدمتگزاران مجلس ناشی از اراده دستگاه اجرایی است نه اقدامات مجدانه شرکت.

تنگناها و عدم تعادل‌ها - جناب آقای نخست‌وزیر در زمینه رفع تنگناها و عدم تعادل‌ها فرموده‌اند. فعالیت‌های غیرموجه در سوداگری زمین تنها بخاطر تحصیل سود و همچنین اسراف و تبذیر در مصرف طی سال‌های اخیر از عواملی بوده که در ایجاد تورم و بهم ریختگی نظم اقتصادی بارز داشته است. لذا اهتمام دولت بر آن خواهد بود که با افزایش کارآئی و بهره‌وری در کاربرد منابع و جلوگیری از اسراف و تبذیر این عدم تعادل هر چه زودتر

چاره شود. بن در این مکان مقدس یعنی مجلس شورای ملی بار دیگر بصداقت و صراحت جناب آقای نخست‌وزیر در بیان این حقیقت که مواردی چند از علل تورم را صریحاً اعلام فرمودند ضمن اظهار تشکر و سپاس باین مسئله اساسی اشاره میکنم. طبق اقرار صریح خودشان یک قسمت از فعالیت‌های غیرموجه در سوداگری زمین که باعث تورم گردیده مربوط است به عدم کنترل معامله‌گران در خرید و فروش زمین و قسمت دیگر از فعالیت‌های غیرموجه مربوط میشود به اسراف و تبذیر در مصرف باید دید که مسئول جلوگیری از این زویه غیراصولی که منجر به تورم گردیده بعهد چه مرجع یا مراجعی است آیا این نه خود دولت بوده که متأسفانه نتوانسته است در مهار کردن این سوداگری و اسراف و تبذیر در مصرف توفیق حاصل نماید چطور شد که بر اثر اصل هجدهم انقلاب شاه و ملت معاملات و بهاء تورم زمین به یکباره در هم ریخت و برابری با شاخص و نمودار مربوط به بهاء زمین بصورت تعجب آوری سیر نزولی پیبید مگر نمیشد که دولت با داشتن امکانات و اختیار و اقتدار لازم قبل از اصل هجدهم باین اقدام متوسل و جلو عملیات غیراصولی افراد سوداگر سودجو را بگیرد و برای رفع اسراف و تبذیر در مصرف تدابیر لازم اتخاذ نماید مگر نه اینست که دولت برای رهایی از این تورم که زائیده سوداگری در زمین و اسراف و تبذیر در مصرف میباشد قادر نبوده که اقدامات مجدانه‌ای بعمل آورده و بنا بظاهر جناب آقای نخست‌وزیر اسراف و تبذیر در مصرف هم از عوامل عمده تورم اقتصادی میباشد. در اینجا باید هم به مصرف کنندگان و رول و تأثیر آنان در ایجاد تورم اشاره کرد و هم به تأثیر اقدامات دولت در ایجاد اسراف و تبذیر و بدون تردید این دو عامل یعنی مصرف کننده و دولت که موجبات مصرف را فراهم میسازد در یکدیگر تأثیر متقابل دارند باین معنی که اگر مصرف کنندگان قانع باشند و از اسراف و تبذیر بپرهیزند یقیناً دولت از وارد کردن مایحتاج از خارج بیش از مورد لزوم خودداری و در این حال اسراف و تبذیر بحد اقل خود خواهد رسید مسئله تورم در این قسمت متنتی است بالعکس اگر دولت بخواد مردم را به پرخوری و اسراف و تبذیر عادت دهد و مردم هم باین عادات سخیفه خوگیرند و مرتب مازاد براهیاج کالا از خارج وارد سازد معلوم است که در این اقدام غیرموجه دولت موجب پیدایش این اسراف و تبذیر میگردد و بدون تردید مصرف کنندگان تحت‌تبع اغ قرار خواهند گرفت بعبارت ساده‌تر اگر دولت

بخواهد مردم در مصرف اسراف و تبذیر نمایند و اگر نخواهد مصرف کنندگان قادر نخواهند بود که بیش از حد معقول مصرف کنند. جناب آقای نخست وزیر در ادامه بیانات خیمه ذیل عنوان در زمینه رفع تنگناها و عدم تعادل هافرموده اند. از این پس لازم خواهد بود که افزایش دستمزد در ارتباط مستقیم با ازدیاد و ارتقاء بهره‌وری صورت پذیرد و بموازات آن در زمینه‌های دیگر نیز از هرگونه اسراف و تبذیر و هزینه‌های زائد پرهیز شود. از مفهوم مخالف این تصمیم چنین استنباط می‌گردد که قبلاً بین افزایش دستمزدها با ازدیاد و ارتقاء بهره‌وری ارتباط مستقیم وجود نداشته است بدین معنی یا دستمزد پرداختی بیش از بهره‌وری بوده یا بالعکس میزان بهره‌وری زیادتر از دستمزد پرداختی و این وضع یعنی وجود عدم تعادل در دستمزدها و میزان بهره‌وری بی‌شک در بی‌نظمی محصولات صنعتی و اقتصادیات کشور بی‌تأثیر نبوده و حال که جناب آقای نخست وزیر با اعتقاد به این حقیقت در نظر دارند برنامه غیر موجه را در این زمینه تغییر دهند آیا باز هم با همان مسؤلان سابق که بوجود آورنده این بی‌نظمی‌ها هستند میخواهند بکار خود ادامه دهند یا اینکه بمجازات این تغییرات در نظر دارند از وجود متخصصین دلسوز دیگر استفاده کنند جناب آقای نخست وزیر درباره تولید کالاهای کشاورزی مورد مصرف عمومی چنین فرموده اند: از دیگر سیاست‌های اقتصادی دولت حرکت در جهت خود کفائی نسبی در تولید کالاهای کشاورزی مورد مصرف عمومی است. در این زمینه بخصوص طی سال آینده از هر کوشش و مساعدتی دریغ نخواهد شد کافی است در اینجا یادآور شوم که اعتبارات مربوط به سرمایه‌گذاری دولت در بخش کشاورزی در بودجه سال آینده افزایشی بمیزان ۴۰ درصد خواهد داشت و قسمتی از آن که مربوط به اعطای اعتبارات کشاورزی بمردم و کمک بانک‌های تخصصی در این بخش میشود در مقایسه با سال جاری بمیزان ۹۹ درصد افزایش خواهد یافت. جناب آقای دکتر آموزگار نخست وزیر محترم در کمیسیون بودجه هنگام پاسخ دادن بسؤالات اعضاء کمیسیون در مورد مهاجرت روستائیان فرمودند هنوز ۴۰ درصد جمعیت ایران در روستاها بسر می‌برند و اگر عده‌ای از آنها هم شهرها بیایند جای نگرانی نیست حال اگر مهاجرت روستائی تا حد معین و بطور معقول ادامه یابد و بدینوسیله از تعداد روستائیان کسر شود و در مقابل هم ماشین آلات کشاورزی تا آن حد پیشرفت نموده که کمتر به نیروی انسانی احتیاج باشد و هنوز قسمت اعظم کشاورزی ما بصورت کشاورزی سنتی اداره

میشود خواستیم بدانم که باین وضع اعتباری که در سال ۲۵۳۷ جهات امر کشاورزی تخصیص یافته و ۴۰ درصد هم اضافه برسال جاری میباشد به چه طریق و براساس چه برنامه‌هایی هزینه خواهد شد و آیا ممکن است برای سال آینده محصولات کشاورزی ما خود کفا شده و دیگر نیازی به وارد کردن محصولات کشاورزی مشابه نباشد. جناب آقای نخست وزیر در مورد اجرای اصل عدم تمرکز معتقدند که مشارکت مردم در امور مملکتی در پیشرفت کارها تأثیر بسزائی خواهد داشت از این رو به بودجه غیر متمرکز و ازدیاد طرح‌های خاص ناحیه‌ای و منطقه توجه مخصوص میشود و برای تقویت نهادهای ملی در استان‌ها و شهرستان‌ها و تفویض اختیارات به سازمان‌های محلی تدابیر لازم اتخاذ خواهد شد. بنظر اینجانب این تصمیم دولت در جهت گسترش فعالیت‌ها در زمینه بازسازی و پیشرفت امور اداری و احیای آن توسعه اقتصادیات کشور بسیار جابجا و قابل توجه است ولی برای اینکه اینگونه فعالیت‌ها و تفویض اختیارات تحت تأثیر عوامل مختلف موجود در نقاط گسترده کشور قرار نگیرد و شرایط لازم برانگاز نتایج مطلوب حاصل و از پراکندگی و وقوع نوسانات احتمالی احتراز گردد دولت باید با اتخاذ تدابیر لازم و تصمیمات مقتضی سعی نماید که از تفویض اختیارات سوء استفاده نشود و عوامل مهارکننده‌ای برای تثبیت این نیت عالی و پیش برد کار عدم تمرکز بوجود آورد. (صحیح است) جناب آقای نخست وزیر معتقدند که نقش فعال دولت در زمینه صنایع در این مسیر جهت‌گیری شده که تولیدات صنعتی علاوه بر رفع نیازهای داخلی، امکانات کافی صادراتی برای اقتصاد متحرک ایران بوجود آورد، بدون تردید نیل باین مقصود مهم یعنی توسعه تولیدات صنعتی که علاوه بر رفع نیازهای داخلی بتوان از آن نیز به ممالک دیگر صادر نمود بلازمه با برنامه ریزی دقیق و توجه عمیق دارد، و روزنامه رستاخیز ایران منتشره در تاریخ پنجشنبه ۲۷ بهمن ماه ۲۵۳۶ در سرمقاله خود تحت عنوان در راه حمایت از صنایع واقعی کشور چنین نوشته است، وزیر صنایع و معادن در کمیسیون بودجه اشاراتی دارد، در این سخنان گفته شده است که صنایع ما با توجه به ورود ماشین آلات و احتیاج به متخصصین خارجی گران نیز تمام میشود. در این چندین سال ما کوشش کردیم که از صورت کشاورزی یک سره کشاورزی بصورت کشاورزی صنعتی در آئیم اما معنای صنعتی شدن اینست که

فرآورده‌های صنعتی ما با مدیریت صحیح و با برنامه‌ریزی صحیح و پیش بینی‌های لازم به قیمتی تمام شود که امکان رقابت با صنایع مشابه خارجی داشته باشد. در صورتیکه بگفته‌وزیر صنایع و معادن هم اکنون این فرآورده‌ها گران‌تر تمام میشود و طبعاً تا وضع بدین صورت باشد امیدی نیست که بتوانیم در صحنه رقابت‌های بین‌المللی جانی داشته باشیم، بطوریکه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و حضار گرامی استنباط می‌فرمایند بین بیانات بودجه‌ای جناب آقای دکتر جمشید آموزگار نخست وزیر و جناب آقای وزیر صنایع و معادن فرق کلی موجود است بدین معنی که جناب آقای نخست وزیر معتقد هستند که در بخش‌های تولیدی آهنگ رشد سوس است و با پیشرفت تولیدات صنعتی یقین حاصل است که نیازهای داخلی برطرف و امکانات صادراتی برای اقتصاد متحرک ایران وجود دارد بعبارت دیگر اعلام نموده‌اند که کالاهای تولیدی ایران بازارهای بین‌المللی هم عرضه و یا کالاهای مشابه خارجی رقابت خواهد نمود ولی از بیانات جناب آقای وزیر صنایع و معادن در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی که در سرمقاله روزنامه رستاخیز هم بدان اشاره و قسمتی از گفتار ایشان نیز تشریح گردید عقیده دارند برای تولید کالا در داخل کشور بایسد ماشین آلات مورد لزوم و متخصصین خارجی از خارج تهیه و استخدام گردد. پیدا است که هزینه تمام شده کالاهای تولیدی در داخل کشور خیلی گران‌تر از کالاهای مشابه خارجی است و تا وضع بدین‌سان است کالاهای ساخت داخلی نمیتواند با کالاهای مشابه در خارج رقابت و بازارهای بین‌المللی دسترسی و با عرضه آن مشتری یابد (صحیح است) و حقیقت امر هم همین است که جناب آقای وزیر صنایع و معادن بیان داشته‌اند باین ترتیب چگونه جناب آقای نخست وزیر بانجام پروژه و اجرای برنامه کار خود اطمینان دارند. برای رفع این نگرانی و اینکه بتوان در ایجاد و تکثیر تولیدات صنعتی و عرضه آن بازارهای بین‌المللی موفق یافت بعقیده اینجانب باید بازی با الفاظ را کنار گذاشت و سعی نمود که نیروی انسانی مجهز و متخصص در داخل کشور تربیت شود و بدینوسیله نیاز ما را از استخدام متخصصین خارجی با حقوق‌های گزاف مرتفع و نیز کاری کنیم که ماشین آلات مورد لزوم هم در داخل کشور ساخته شده و در دسترس تولید کنندگان کالاهای صنعتی قرار گیرد در غیر اینصورت ممکن نیست که با امکانات موجود بتوان محصولات صنعتی جهت صادر نمودن بخارج فراهم نمود ولی این

امیدواری هست که بالاخره روزی بتوانیم بر این مشکلات فائق آئیم. مشکلی نیست که آسان نشود - مرد باید که سراسر آن نشود (احسنت). دستگاهها با یکدیگر هماهنگی ندارند - در صفحه ۲۴ روزنامه رستاخیز. جناب آقای خسروشاهی وزیر بازرگانی گفته‌است چه لزومی دارد مردم نارنگی کیلونی هفتصد ریال بخرند با ۴ نفر کارمند میخواهند ۲۵ هزار قلم کالا را قیمت‌گذاری کنند نماینده اصناف هم در مقابل گفته است. وزارت بازرگانی برای اصناف چه کرده است که از آنها متوقع است. وزیر بازرگانی در یک گفت و شنود چهار ساعته با اصناف پایتخت رؤس سیاست‌های تازه جامعه اصناف را تشریح کرد و شیوه‌های گذشته مدیریت اتاق اصناف و اتحادیه‌های صنفی و سیستم قیمت‌گذاری را کهنه خواند و نماینده اصناف در همین اجلاس وزارت بازرگانی را متهم به بی‌توجهی به مسائل و خواسته‌های اصناف کرد و این بود قسمتی از مندرجات روزنامه رستاخیز برای من تعجب‌آور بلکه اسفانگیز است که چرا این نوع تشکیلات با یکدیگر هماهنگی ندارند (صحیح است) و آیا جناب آقای نخست وزیر اعتقاد دارند که با این عدم هماهنگی‌ها میتوان کاری از پیش برد و بر مشکلات فائق آمد. چندی قبل بود که اتاق اصناف پایتخت اعلام کرد که کسبه باید تابلوهای خارجی را بردارند و بجای آن تابلوها اسامی ایرانی بگذارند البته ما ایرانی هستیم و باید هم بزبان فارسی که زبان ادبی زنده‌ای است مباحث و افتخار کنیم من نمیدانم این چه داعیه و در عین حال سلیقه‌ای میباشد که بعضی از کسبه ما اصرار دارند که تابلوهای خود را با اسامی خارجی تهیه کنند لابد فکر میکنند که اسامی خارجی از نظر تبلیغاتی تأثیرش بمراتب از اسامی ایرانی بیشتر میباشد بقرص هم که چنین باشد برای تأمین منافع فردی این مایه افتخار نیست که از اسامی خارجی استفاده شود بهرحال اتاق اصناف باز هم درجراید اعلام کرد و اگر تغییر اسامی خارجی به ایرانی در تابلوها متضمن هزینه‌ای باشد اتاق اصناف خواهد پرداخت من نمیدانم این چه تصمیمی است که اتاق اصناف گرفته اولاً اگر کسبه مبادرت به تهیه تابلو با اسامی خارجی نموده‌اند و این کار صحیح و مطابق با شأن ملی ما نیست و باید تغییر یابد این عمل را خود کسبه که خلاف نموده‌اند باید معذرت خودشان باید انجام دهند دیگر چه دلیلی دارد که مخارج این کار خلاف را خود اتاق اصناف بپردازد ثانیاً باید دید که درآمد اتاق اصناف که اینقدر ب فکر خاصه خرجی افتاده از کجا

تأمین میگردد تا آنجا که عده اتاق اصناف چیست وجه امورات و خدمات شایسته و قابل توجهی تاکنون از خود نشان داده و تا کنون همانند نه غرض از ایجاد اتاق اصناف این بوده است که عدهای بیبند و بپشتند و بدخواه بیهانه اجناس را بضرر مصرف کنندگان تعیین و افزایش دهد در روزنامه روز یکشنبه هفتم اسفندماه جاری نشان بود که خواننده سبب درستی را بلولوی دوست ریان میفرشند و آنوقت هم مقدار زیادی سبب در انبارها ذخیره و احتکار نموده اند که با بیهانه بیشتر بخورند خنق که بدهند با این بی اعتنائی نسبت به مصرف کنندگان و اجحافی که به مردم مینمایند و ترسی هم از دستگاه با تشکیلاتی ندارند پس فلسفه وجودی باصناف اتاق اصناف متکی بر چه پایه و اساس و اصول و منطقی است؟ گویند روزی میرزا آغاسی دستور داد که جاهی در یکی از مزارعش حفر نمایند ملازمین رفتند و پس از تحقیق فراوان یک مقنی را که از هر جهت ناساد و وارد و نار شسته بود بخدش آوردند و از وی نزد میرزا تعریفها نمودند میرزا آغاسی تحت تاثیر گفتار ملازمین قرار گرفت و دستور داد که مقنی مشغول شدن جاه شود مقنی شروع به کندن دو حلقه چاه مورد احتیاج نمود و هرچه بکنند ادامه داد به آب نرسید بر حسب اتفاق میرزا آغاسی گذارش بر آن دیار افتاد و مستقیماً بمحلی که چاهها باید در آنجا کنده شود رفت از مقنی نتیجه حفر چاه را پرسید مقنی در جواب گفت هرچه زمین را کندم به آب نرسید میرزا آغاسی در جواب مقنی گفت اگر چاه برای سابی ندارد لیکن برای تو که نانی دارد مقصود میرزا این بود اگر چاه کندی و در مقابل دستمزد گرفتی تو ضرر نکردی این من بودم که ضرر کردم بهر حال تشکیل اتاق اصناف اگر آبی برای مردم نداشت لاف برای خود اتاق اصناف نانی که داشت زمانی بود که اتاق اصناف وجود نداشت و بجای این تشکیلات عریض و طویل شعبه های در شهرداری کار اتاق اصناف را انجام میداد و نرخ اجناس و ما بحتاج مردم بوسیله همین شعبه تعیین و اعلام میگردید و اگر کسبه اضافه بر نرخ اعلام شده جنسی میفرودند ما مورین مربوط آنها را با پرونده تنظیمی بدادگاه میفرانفروشان میآوردند و بلافاصله بجرانم و تخلف آنان رسیدگی و حکم صادر میکردند و معمولاً میرزان گرانفروشی و مجازاتها بهیچوجه قابل مقایسه با وضع امروز نبود اگر آن موقع کاسی دوربال یا ده ربال بیشتر و نرخ میفرودند امروز همان جنس را از

چهارصد ربال تا هرچه در دست خواهد گران میفرودند و ترسی هم از غواقب کار ندارد زیرا میدانند که اتاق اصناف هم از خود اوست و برای حفظ منافع کسبه بوجود آمده است نه حفظ حق مصرف کنندگان (صحیح است) اگر در آن موقع کسبه نسبت به مصرف کنندگان اجحاف میکردند امروز غارت میکنند و در واقع اجحاف جای خود را بغارت سپرده است مثلی است معروف که میگویند گنه ده باز هم کفن دزد! چراغی باید بدست بگیریم و بسراغ همان مأموران شهرداری که نارشان واقعاً بهتر از اتاق اصناف بود بگردیم در حال حاضر میوه قیمت گزافی فروخته میشود و در دسترس عموم هم قرار نمیگیرد این نه به این جهت میباشد که میوه کم و نایاب گردیده خیر ممکن است بعد و نور هم باشد لیکن میوهها را در انبارها و یا در سردخانه ها نگهداری میکنند که به بیهانه بیشتری میفرشند و تعیین نرخ هم بعهدۀ اتاق اصناف واگذار شده و همانند اینست که گوشت را به گریه بسپاریم و از این حیوان حریص توقع داشته باشیم که از گوشت سپرده شده محافظت نماید پیدا است که این توقع ناملا بیجا و غیر عملی است. گویند چوپانی بود که به نگهداری گوسفندانی چند مشغول بود بر حسب اتفاق و با بطریق دیگر این چوپان ثروتی بهم زد و خواست مانند هزاران کسبه غارتگر که قبلاً با خداوند سرو کاری نداشتند فقط بفکر تأمین منافع خود هستند راهی مکه گردد و باین وسیله استخوان خود را سبکو از بار گناهانش سبک نماید انجام این منظور مستلزم آن بود که گوسفندان را برای جلوگیری از گزند گرگ و یا انسانهای گرگ صفت نزد کسی تا مراجعت خویش بامانت گذارد نزد هر کسی که میرفت و مقصود خود را تفهیم مینمود شخص مرجوع آیه از پذیرفتن امانت خودداری و میگفت ممکن است که گرگ بگوسفندان حمله نماید چون مورد بحث ما خود در این مورد کمالاً بیابوس شد نزد خود فکر کرد حال که اشخاص از ترس گرگ راضی نمیشوند این امانت را قبول کنند نزد خود گرگ میروم قطعاً گرگ بامانتی که باو سپرده شده خیانت نمیکند با این خیال نزد گرگ رفت و مقصود خود را بیان کرد گرگ از روی مسخره نگاهی خیره به چشمان بی فروغ چوپان انداخت و از خوش باوری چوپان در تعجب بود و برای اینکه او را در اجرای این نقشه بیشتر تعریض کند باو گفت بفری است بسیار خوب و بیحکمت است و صواب هم دارد

و گرگ شروع بگریستن نمود و مرتب اشک از چشمان آن حیوان سیخ و درنده جاری بود چون که انتظار چنین وضع دیدن این صحنه را نداشت در صدد برآمد که به گریه و زاری گرگ پی ببرد بالاخره از گرگ علت را استعلام نمود گرگ با صحنه سازی در مقابل به چوپان گفت می ترسم از تصمیم خود یعنی سپردن گوسفندان بشیمان شوی. وضع اتاق اصناف هم بی شباهت به مثلی که زده نیست اگر وزیر بازرگانی یا مقام دیگر و یا احیاناً مردم به این تشکیلات که جز ایجاد زحمت نتیجه دیگری ندارد می تازند و از آن عیب میگیرند اتاق اصناف از آن بیم دارد که بالاخره مردم از این تشکیلات روگردان شده و در قبال این عدم رضایت مجریان هم با گذرانیدن مقررات خاص و یا با تصویب قوانین لازم این تشکیلات را منحل سازند البته منظورم این نیست که تمام اتاقهای اصناف کشور خوب نیستند در هر تشکیلاتی افراد صالح و زحمت کش هم فراوانند بهر حال امیدوارم که قوه مجریه و تشکیلات وابسته به آن بمنظور اجرای منویات رهبر عالیقدر و عادل یعنی شاهنشاه آریانه بر فکر رفع عدم رضایت مردم و اعاده امیدواری آنان بیفتند.

در مورد تحصیلات عالی

بهنگام بحث درباره بودجه کل کشور چه در کمیسیون بودجه و چه در جلسه علنی باستحضار همکاران ارجمند رسانیدم. عدهای از فارغ التحصیلان دبیرستانی ما که آرزوی ورود بدانشکدهها را دارند و مایلند که باطنی مدارج علمی خود را برای خدمت با اجتماع آماده سازند دو موضوع را مطرح ساختم یکی حد نصاب معدل که مانع میشود آنانکه کمتر از این حد معدل دارند موفق شوند که بدانشکدهها راه یابند. وعدهای هم واجد حد نصاب معدل هستند ولی از نظر ورود بدانشکدهها تمامی آنها احتیاج نیست و با گذرانیدن کنکور عدهای موفق و بقیه مردود میشوند پیداست که هم محرومین از ورود بدانشکده و هم مردودین ناراحت گردیده وعدهای میشوند وعدهای از این دسته بکارهای داخلی کشور جذب و بقیه بطریق مختلف راهی کشورهای خارج میشوند و بعد از پایان تحصیل عدهای از بازگشت بایران منصرف و در آنجا مشغول کار میشوند و عدهای هم که بکشور باز میگردند مورد استقبال واقع و نسبت به فارغ التحصیلان هم دوره نمودند در ایران که دارای معدل بیشتری بوده اند از نظر ازجاء شغل و موقعیت بقایای ارجحیت حاصل مینمایند

که موجب میشود فارغ التحصیلان دانشکدههای ایرانی که به آنها مانند فارغ التحصیلان دانشکده خارجی توجه نمیشود عدهای شده و بانجام کار میل و رغبتی نشان ندهند در نتیجه هر سه دسته از دانشجویان یعنی کسانی که بلحاظ راه یافتن بدانشکدهها و دانشجویانی که از کنکور داخلی رد شده و همچنین فارغ التحصیلان داخلی عدهای و ناراضی بار آیند و تقاضا نمودم که برای رفع این مشکل کنکور و آزمایش مجدد را از دانش آموزان دبیرستانی لغو و ناری کنند که تمام فارغ التحصیلان دبیرستانی ما بتوانند در داخل کشور در دانشکدهها به تحصیل دوره عالی ادامه داده و یا تصمیمی اتخاذ شود که رشته تحصیلی قبل از ورود بدانشکدهها فنی و قابل جذب در بازار اقتصاد باشد و همچنین در آن موقع گفتم دانشجویان عزیز ما که برای ادامه تحصیل راهی خارج میگردند بلحاظ عدم کنترل صحیح بعضی از آنان بمرکز تبلیغات مخرب و فساد جذب و علیه مصالح عالیله مملکت عزیز شروع با اقدامات غیر انسانی مینمایند و یا بعضی از آنان معتاد بمواد افیونی شده و مرتکب اعمالی میشوند که من شرم دارم اعمال ارتكابی آنان را در مجلس بازگو نمایم متأسفانه آنطور که باید و شاید از این توصیه سازنده نتیجهای نگرفتیم و برعکس دیده میشود که سه قسوه مجریسه بهیچوجه در صدد رفع معایب موجود نیست و وضع تحصیلی دانشجویان عزیز ما هم روشن نیست آنچه که در جراید مشاهده میشود هر آن نحوه کنکور و همچنین طرز انتخاب دانشجو و اعزاز دانشجو بخارج تغییر مینماید و تکلیف دانشجویان بطور صریح معلوم نبوده و مرتب تصمیمات گوناگونی درباره آنان اتخاذ میگردد و موقنی هم که دانشجویان جزیر ما برای ادامه تحصیل بخارج میروند با مشکلات عدیده ای مواجه هستند. در صفحه اول اطلاعات مورخ چهارشنبه نوزدهم بهمن ماه ۲۰۳۶ نوشته شده بود. شهریه دانشجویان ایرانی در انگلیس ۸ برابر میشود. انگلیس از پول شهریه کشورهای ثروتمند بوزس تحصیلی بکشورهای فقیر میدهد و همچنین در صفحات ۱ و ۲ روزنامه مورخ بیستم بهمن ماه ۲۰۳۶ کیهان مطلب مهمی در این زمینه جلب توجه میکرد و در آن نوشته شده بود. زدو خورد دانشجوی ایرانی با پلیس آمریکا ۱۰۰ دانشجوی ایرانی که در تظاهرات شرکت داشتند بازداشت شدند. تظاهرات اعتراض آمیز حدود صد دانشجوی ایرانی به زدو خورد میان آنها و در حدود ۲۰ الی ۳۰ پلیس منجر شد که در نتیجه ۱۰

دانشجوی ایرانی بازداشت شدند و اعتراض دانشجویان این بود که چرا سازمان دانشجویی آنها برسمیت شناخته نمیشود و چند نفر ایرانی که ظاهراً دانشجوی کالج نیستند در تماس های روزانه با دانشجویان ایرانی آنها را به شرکت در تظاهرات روز سه شنبه تشویق میکردند و پلیس اظهار داشته است که کالج اجازه نمیدهد در در محوطه آن تظاهرات برپا گردد. باین خیرهم توجه فرمائید در صبح ۱۰ روزنامه مورخ شنبه بیست و دوم بهمن ماه ۲۰۳۶ اطلاعات با تشریح درشت نوشته شده بود. تقاضای اخراج دانشجویان ایرانی تظاهر کننده از امریکا دادستان منطقه اوکلاهما و سایر مقامات عالی رتبه شهر و ایالت اوکلاهما خواستار تبعید و اخراج کلیه ایرانیانی شدند که در جریان موارد تظاهرات اخیر شرکت داشته و محکوم شده اند. در تظن بودجه ای سال ۲۰۳۶ اعلام داشتم که چرا کنکور را لغو نمیکند تا دانشجویان مامجور نشوند در خارج با دامه تحصیل بپردازند. و بعلاوه متذکر شده چرا وزارت علوم و آموزش عالی دانشجویان ما را در خارج کنترل نمیکند و بلحاظ این بی توجهی بعضی از دانشجویان بی گناه بمرکز فساد و مخرب جذب میشوند این دانشجویان نیستند که تقصیر متوجه آنان باشد اگر تشکیلاتی در خارج داشته باشیم و دانشجویان را تحت کنترل در آوریم هرگز دانشجویان ما حاضر نمیشوند با پلیس امریکا مبارزه و دست بگیران گردند و بعلاوه آیا قابل قبول است که با هشت برابر شدن شهریه دانشجویان ایرانی در خارج باز هم ما حاضر شویم که دانشجویان ایرانی با پرداخت این شهریه گزاف در خارج تحصیل کنند من نمیدانم که مسئولان امور دانشگاهی با استدلال و حساب و کتاب و عقل و منطق و کاری ندارند بالاخره کسی حاضر خواهد شد که در پشت همین تریبون جواب این سؤالات را بدهد و ما را در جریان این تصمیمات گوناگون که باعث از هم پاشیدگی نظم آموزش عالی میگردد قرار دهد سال گذشته انتظار داشتم که بسؤالات و ایراداتم بهنگام بحث در کلیات بودجه پاسخ قانع کننده داده شود ولی پاسخی داده نشد حالا باز هم در تعقیب ایرادات سال گذشته از مقامات آموزش و پرورش و مسئولان امور آموزش عالی سؤال میکنم که شما چگونه دانشجویان را در خارج از ایران کنترل و از پیوستن آنها به محافل غیر علمی و گمراه کننده باز خواهید داشت مگر مسئولان امور آموزشی درک نمیکند که وقایعی نظیر حمله به پلیس امریکا به پرستیژ و موقعیت بین المللی ما لطمه

خواهد زد چرا بفکر نیستید و چرا از وقایع پند نمیگیرید در مورد آموزش و پرورش - خوشبختانه در بودجه سال ۲۰۳۷ مقدار قابل ملاحظه ای بودجه آموزش و پرورش علاوه شده است و ما انتظار داریم که این اعتبار بمصارفی برسد که کاملاً در پیشرفت امر تحصیل و تربیت حقوق فرهنگیان و رفع نگرانی آنان و همچنین تکمیل کادر آموزشی و تربیت معلم مؤثر باشد و برای نیل باین مقصود مهم وزارتخانه باید برنامه های جامع تنظیم و برای پیشرفت عوامل اخلاقی و ارتقاء روحی شیفتگان تعلیم و تعلم از ضوابط مشخص و قابل قبولی برخوردار گردد و مطمئناً هر چه وضع مالی و معاش معلمان و مسئولان کادر آموزشی بیشتر تأمین گردد در مقابل از بهره وری و بازده بیشتری برخوردار خواهند بود و باید سعی شود که تبعیض موجود بر طرف و رابطه جای خود را بضابطه بدهد.

راجع به پیشاهنگی - یکی از کانون های مهم تربیتی که واقعاً در پیشرفت امر تربیت نسل جوان تأثیر بسزائی خواهد داشت و باید در تعمیم این کانون مهر و محبت و اشاعه دستورات سازنده و ترویج مبانی علمی آن که معمولاً با کله و کوشش توأم است نهایت فعالیت شود در پیشاهنگی و منش های مقدس آن با فراد نحوه زندگی و طرز برخورد با هموعان آموخته میشود و در واقع مکتبی است شایسته و بر اساس اصول و مفاهیم عالی نسل جوان بجانب اتکاء به نفس و کمک با افراد مستمند کشانیده میشود و این مکتب با اشخاص میآموزد که چگونه باید زیست و به چه طریق مؤثر در پیشرفت کارها گردید چندی قبل بود که بمناسبت هفته کار نیک پیشاهنگان عزیز و فعال و فداکار ما با کمال سادگی و اعلام آمادگی کارهای دستی خود را بدیگران می فروختند و دست بکارهای عام المنفعه دیگری میزدند من از این جنب و جوش و فعالیت صادقانه پیشاهنگان عزیز لذت می بردم یکی از فرزندانم که پیشاهنگ است در هفته کار نیک مبادرت بفروش کارهای دستی خود نمود موقعی که من خواستم بول بیشتر از بهاء و منفعت عاقله بوی بدم از پذیرش مازاد بر آن خودداری و گفت بما آموخته اند که در خرید و فروش اشیاء و انجام معاملات همیشه رعایت انصاف را بنمائید زیرا گرانفروشی صفت مذموم و بمنزله تجاوز بحقوق مردم میباشد و آنگاه از این طرز روحیه که متجلی از مکتب پیشاهنگی است احساس لذت و خوشحالی نمودم امیدوارم که روز بروز بر تعداد پیشاهنگان افزوده شود و دولت هم اعتبارات بیشتری

باین مکتب تخصیص دهد ضرری نکرده و بازده کار آن کاملاً مثبت و ضایعه ای هم مانند سایر کارها که در تشکیلات دیگر و ایسته بدولت رخ میدهد در این مکتب بچشم نمیخورد نکته ای را که در مورد وضع اداری آموزش و پرورش فراموش کردم باستحضار برسانم راجع به اجراء تبصره ۸۲ بودجه سال ۲۰۳۶ کل کشور میباشد. مجلس شورای ملی بموجب این تبصره بوزارت آموزش و پرورش اجازه داد که بهریک از محل های استیجاری جهت مدارس احتیاج هست خریداری کند و وزارت آموزش و پرورش هم بموجب آئین نامه اجرائی تبصره ۸۲ که ماده میباشد اقدام بخرد بعضی از مدارسی استیجاری نمود و یک قسمت از این محل های استیجاری بلاتکلیف است نکته ای را که میخواهم بعرض برسانم دولت در نظر دارد با ساختن مسکن هر خانواده بی مسکن را دارای مسکن سازد و هستند بین صاحبان خانه های واگذاری به آموزش و پرورش که فقط منحصر آ دارای همان یک خانه میباشد و حال که بدان احتیاج پیدا کرده و خود فاقد مسکن هستند وزارت آموزش و پرورش بجای اینکه از اختیارات حاصله استفاده کند و از خرید اینگونه مورد اجاره ها که صاحبان آن فقط مالک این یک واحد میباشد خودداری نماید مالکان آنرا با مشکلات عدیده ای مواجه ساخته است جا دارد که وزارت محترم آموزش و پرورش بفکر این افراد هم باشد و کاری نکند که من بعد کسی حاضر برای اجاره دادن ملک خود به آموزش و پرورش نشود

دادگستری - بدون تردید وجود دستگاه های قضائی در احقاق حق مظلومان و مجازات متجاوزان بحقوق افراد مؤثر خواهد بود و هر چه این دستگاه تقویت گردد در مقابل متجاوزان بحقوق مردم ضعیف می شوند بموقع خواهد بود که بقضات دادگستری همان اختیاراتی را که در قانون اساسی پیش بینی شده تفویض و اصل تفکیک قوا درباره قوه قضائیه بمفهوم واقعی اجرا و این قوه را از قوای دیگر بکلی مجزا و مستقل سازند در این مورد بارها تذکر داده ام و لزومی به تکرار آن نیست و فقط آرزو میکنم که روزی قوه قضائیه مملکت با رعایت اصل تفکیک قوا کاملاً مستقل شود و خوشبختانه بودجه سال ۲۰۳۷ قوه قضائیه مقداری افزوده شده گرچه این اضافه اعتبار نیاز این قوه مهم را برطرف نمیسازد باز جای خوشبختی است که بدان توجه بیشتری گردیده است مبارزه با فساد - یکی از برنامه های دولت پیشین مربوط به مبارزه با فساد بود و من فکر میکردم که مسئولان امور

بطور مستمر و بی امان با این بلای خانمان برانداز مبارزه نمودند و آنرا بکلی سرکوب و ملت تجیب ایران با از بین رفتن فساد بزندگی عفیف و راحت خود ادامه خواهد داد در آن موقع اینجانب در مورد فساد و عواقب آن بتفصیل صحبت کردم و حالا هم در زمینه های دیگری که قبلاً بدان اشاره نشده است بحث خواهم نمود. متأسفانه روزنامه های روز را که میخوانیم بوقایع بیخچوریم که بسیار زننده و در عین حال مخرب نظم اجتماعی است ملاحظه میکنیم فلان فرد بر اثر معامله ظاهری سر طرف مقابل کلاه میگذارد و رقم این کلاه برداری از میلیونها تومان متجاوز است یا رئیس فلان بانک وقتی در حدود نوزده میلیون تومان با حساب سازی و جعل سند برداشت میکند و از محل پول مزبور ماشین های متعدد برای خود خریداری میکند و با لایبلی جرابدیر است از کشف مواد مخدر و وجود شیره کش خانه ها و عشرتکده ها همکاران عزیز از گفتار من دلنگ نشوند این حقیقتی است که خود شاهم از متن جراید روز میخوانید و این روزها اوراق روزنامه ها مشحون از وقایع دزدی و کلاه برداری و خیانت در امانت و غیره و موقعی که از یکی از وزراء محترم پیشین دادگستری می پرسند که علت این همه جنایت و جرائم گوناگون چیست پاسخ میدهد در جامعه متحول که در جوت پیشرفت اقتصادیات قدم بر میدارد اقتضا میکند که به محاذات این پیشرفت ها جرائم هم روبه تزیاسد گذارد شنیدن این خبر و نظریه ای که در این باره داده شده است مرا سخت تکان داد و در نزد خود چنین اندیشیدم جامعه متحول بجای اینکه بظرف فساد و ارتکاب جرائم زیاد در حرکت باشد مگر نشود به محاذات این تحول در جهت تقویت نیروی اخلاق و ارتکاز قوای روحی بمنظور به سازی قدم های سریعی بردارد فیلم های سکسی (ادیب مجلسی مثل اینکه خودتان خیلی خوششان آمد چون قیافه تان از هم بازند!) من همیشه قیافه ام باز است، بهرحال از طرفی وزارت آموزش و پرورش مدعی است که برای نوجوانان برنامه های تربیتی تنظیم و آنها را تحت تربیت صحیح در میآورد و از طرف دیگر وسائل ارتباط جمعی یعنی رادیو و تلویزیون هم ادعا مینماید که برای تربیت نسل جوان و جلوگیری از تباهی آنان و همچنین بمنظور جلوگیری از اشاعه فساد افراد جامعه برنامه های لازم تهیه و پخش مینماید ولی برخلاف این ادعا بارها دیده ایم که فیلم هایی چه فارسی و چه خارجی از تلویزیون پخش و در معرض دید مردم قرار دادند که باعث ناراحتی

بینندگان و اعتراض آنان گردیده و سالیان متمادی است که اشخاص خیر و دلسوز چه بوسیله جراید و چه از طریق تربیون مجلس فساد اخلاق و تأثیر آنرا در اجتماع با بیانات بلیغ و رسا و توأم با دلسوزی به مسئولان امور گوشزد و آنان را بجلوگیری از پیشرفت فساد و تباهی افراد شایق و گاهی هم گفتارشان با اعتراضات شدید توأم بوده است. متأسفانه بمصادق آنچه البته بجائی نرسیده و یاد است. این تذکرت مفید و اعتراضات موجه آنطوریکه باید و شاید مؤثر نبوده است و بطوریکه ملاحظه میشود با آزادگذاشتن فیلم‌های سکسی و خلاف اخلاق عمومی روز بروز بدامنه فساد و تباهی افزوده میشود و خداوند عاقبتش را بخیر گرداند و این همان هدفی است که استعمارگران برای آلوده گردانیدن نسل جوان مادیال میکنند و بالاخره با اجرای اینگونه برنامه‌های تخریبی بمنظور غائی و نهائی خود خواهند رسید و با چیره شدن بملی بسادگی خواهند توانست به آرمان‌های خود که غارت و چپاول اموال ملی باشد موفق شوند روز جمعه ۲۵۳۶/۱۱/۲۰ بود که از خیابان فرح آباد ژاله که در مسیر خانه ام قرار گرفته عبور میکردم در روی سر درب سینما پاسارگاد عکسی بسیار بزرگ که منظره زن و مرد لختی را با وضع بسیار زننده نشان میداد جلب توجه نمود برنامه سینمایی را نگاه کردم فیلم سکسی بنام در امتداد شب بود و چون این منظره ممکن بود و صدماتی ایجاد کند ظاهر آن صاحب سینمای مذکور روی آن عکس نایستند عکس‌های دیگری که آنهم همان زن لخت را به تنهایی نشان میداد گذاشته بود و از کسانی که فیلم در امتداد شب را که متأسفانه فیلم فارسی است و بازیگران آن هم مسلمان هستند دیده بودند تحقیق کردم مشاهده کنندگان میگفتند این فیلم سکسی در حد خود بسیار شهوت‌انگیز و برای جوانان مناسب نیست متأسفانه این فیلم سکسی در چند سینمای دیگر نمایش داده میشد و ظاهراً در حال حاضر هم نمایش داده میشود و در روز ۲۵۳۶/۱۱/۲۹ نیز در سر درب سینما پانوراما واقع در خیابان فرح آباد ژاله عکسی از یک زن و مرد عریان توجه مرا جلب نمود و نام این فیلم هوس‌های یک قاتل میباشد که خارجی است و این فیلم هم در حد خود از نظر اشاعه فساد کمتر از فیلم ایرانی در امتداد شب نیست (ادیب مجلسی - برای فیلم ها و سینماها تبلیغ میکنند؟!) خیر، برای جلوگیری از اشاعه این فیلم‌های مضر و فاسد صحبت میکنیم در صفحات اول و پنجم روزنامه شماره ۱۵۵۴۱ اطلاعات مربوط به شبیه بیست و نهم بهمن ماه ۲۵۳۶ اطلاعات مطلبی بسیار مهم جلب توجه مینمود که برای استحضار همکاران ارجمند به قسمی از آن اشاره میکنم: گزارش

تکان دهنده گزارش‌گران اطلاعات. دنیای زیرزمینی فیلم‌های سکسی در تهران در گزارژ و خانه‌های دور افتاده تهران فیلم نمایش داده میشود، و رودیه این فیلم‌ها برای هرنفر ۷۰ تا ۸۰ تومان است. هشدار جدی به خانواده‌ها! سوداگران سکسی، جامعه جوان ما را بسوی انحطاط می‌کشاند. نمایش فیلم‌های سراسر جنون جنسی در جلسات خصوصی دوستانه و دوره‌های گروهی از جوانان و دانش‌آموزان ما را در جهنم سوزان «سکسی» فرو برده روان آنان را مختل کرده است و اینگونه فیلم‌ها با آزادیهای معمول بنحوی خطرناک در جامعه ما رسوخ کرده و آمار روز افزون جرائم جنستی نظیر تجاوز به عنف و اعمال منافی عفت شاهد این مدعا است: موقعی که این گزارش مربوط به فیلم‌های سکسی را میخوانم از خود بیخود شده اند امم میلرزید (همه هم نمایندگان) از اثرات بدان در جامعه بخود میلرزیدم و در نزد خود میگفتم ما مسلمان هستیم و شاهنشاه عزیز و مهربان هم که خود پای بند دین اسلام میباشند بارها برای تعمیم دین اسلام و مذهب جعفری پیوسته اوامر مؤکدی صادر میفرمایند مسؤلین امور بجای اینکه اوامر شاهنشاه اسلام‌پناه را بمرحله اجرا درآورند و از نمایش این قبیل فیلم‌های سکسی و منافی عفت جلوگیری نمایند متأسفانه متعرض کسی نمیشوند و لابد عمدی در کار است و یا مسؤلان امور قادر بجلوگیری از نمایش فیلم‌های سکسی و منافی عفت نمی‌باشند پیدا است اگر جامعه در قید فیلم‌های سکسی اسیر شود بزودی گرفتار عفريت بی بندوباری و لاابالگیری شده که رهائی از آن بسیار مشکل خواهد بود و این همان چیزی است که استعمارگران طالب و خواهان آن هستند و این خطری است بسیار جدی که جامعه مسلمان و پاک و منزه ما را تهدید میکند و من از یشت این تربیون برای آگاهی طالبان سعادت و جامعه ایرانی اعلام خطر میکنم و برای رفع این گرفتاری باید هر چه زود تر مسلح به تسلیحات اخلاقی شده و بطور قاطع با لشکر مهاجم فساد اخلاق و فیلم‌های سکسی به نبرد برخیزیم و اول کاری که از دست ما ساخته است افراد خانواده خود را از دیدن فیلم‌های سکسی و منافی عفت برحذر داریم و اینجانب که نماینده مجلس شورای ملی هستم از دولت میخواهم که هر چه زودتر از نمایش فیلم‌های سکسی و منافی با اخلاق عمومی جداً جلوگیری و مسؤلانی را که در انجام وظیفه سهل‌انگاری و مانع از نمایش اینگونه فیلم‌ها میشوند مورد مؤاخذه و احیاناً بوسیله محاکم دادگستری تعقیب و مجازات نمایند (اصف - فیلم‌های سه بعدی اش را آورده اند!) دیدنش

احتیاج به عینک مخصوص دارد، لازم بنظر میرسد که اشاره‌ای هم به دهات و شهرآبادان حوزه نمایندگی خودم کنم بدون تردید من و جناب آقای غلامحسین دانشی و محمود شریفی که نمایندگان برگزیده مردم شریف و اصیل آبادان هستیم تا آنجا که امکان داشته جهت پیش برد کارهای آبادی و عمرانی آن حوزه کوشش نموده‌ایم ولی باید عرض کنم که خیلی بیشتر از خواسته‌های ما جامه عمل به خود نبوشیده است در مورد برطرف کردن آب شور بهمن شیر در دو سال قبل سؤالی از دولت نمودم قول دادند که در آئین مورد سریعاً اقدام خواهند کرد ولی کاری تا کنون از پیش نبرده‌اند و وضع شوری آب بهمن شیر کماکان بقوت خود باقی است و بنا بود که تمام دهات بخش‌های شهر و حومه آبادان دارای آب و برق گردند ولی این برنامه آنطوریکه مورد انتظار اهالی است بمرحله اجرا در نیامده و اهالی شهر و دهات مرتب بما نمایندگان مراجعه و میگویند شما در این مدت چه کرده‌اید حق هم با آنها است ما جزء قوه مجریه نیستیم که مستقیماً کاری انجام بدهیم از ما گفتن و از این قوه بکار بستن امید است که از این تاریخ بعد لاقلاً بتقاضای ما نمایندگان توجه بیشتری نمایند که در مقابل موکلین خود شرم‌منده و مورد استیضاح قرار نگیریم بطوریکه همکاران عزیز و حضار محترم استحضار حاصل فرمودید نطق بودجه‌ای اینجانب چه قبل از ظهر و چه در بعد از ظهر در حدود سه ساعت و نیم بطول انجامید، مطالب بسیار است و فرصت هم کم، عده‌ای از نمایندگان ارجمند برای ایراد نطق سه شب در مجلس بیتوته نموده و میخواهند بموقع خود ایراد نطق بودجه‌ای نمایند بهمین مناسبت و بیاس احترام بانان بگفتار خود پایان داده و توفیق همگی را در خدمت بشاهنشاه آریامهر و ملت نجیب و شریف ایران از خدای متعال خواستارم. (احسنت - احسنت)

۳- تقدیم لایحه تبدیل سازمان بنادر و کشتیرانی به شرکت سهامی توسط آقای فربرز پا کزاد معاون وزارت راه و ترابری.

نایب رئیس - آقای پا کزاد فرمایشی دارید بفرمائید. پا کزاد (معاون وزارت راه و ترابری) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم لایحه تبدیل سازمان بنادر و کشتیرانی به شرکت سهامی را تقدیم و تقاضای تصویب آن را دارم. نایب رئیس - لایحه به کمیسیون‌های مربوط ارجاع میشود.

(دنباله بحث در کلیات لایحه بودجه سال ۲۵۳۷ کل کشور)
 نایب رئیس - آقای دکتر سواد کوهی بفرمائید.
 دکتر سلیمان سواد کوهی - بسم الله الرحمن الرحیم جناب آقای رئیس - جناب آقای دکتر آموزگار نخست‌وزیر - جنابان وزراء - همکاران گرامی، درود بروان رضاشاه کبیر که در ۲۴ اسفند امسال ملت ایران از صدمین سالگرد تولد آن سردار وطن پرست و سردودمان بهلوی تجلیل مینماید. سپاس بیکران به پیشگاه شاهنشاه آریامهر رهبر اندیشمند و پرتوان ملت ایران که در پرتو کوشش و دلسوزی آن ابرهرد تاریخ ایران ما امروز در ساحت مقدس مجلس شورای ملی به بودجه چهارهزار میلیارد ریالی دولت که بزرگترین رقم بودجه در تاریخ مشروطت ایران است رسیدگی مینمائیم. (احسنت)
 جناب آقای نخست‌وزیر بمناسبت اینکه نخستین بار است که جنابعالی لایحه بودجه و بیوستهای آنرا بمجلس تقدیم داشته‌اید به جنابعالی و همکارانتان تبریک میگویم من در بیشتر جلسات کمیسیون بودجه شرکت کردم و با جرئت میگویم نخست آنکه جناب آقای دکتر دادفر ریاست کمیسیون بودجه و سایر همکاران عضو بودجه بسا تجریاتی که داشتند و با ماطالعاتی که قبلاً بعمل آورده بودند با وجود وقت کم بدون هیچگونه نظر خاص اعداد بودجه را بدقت بررسی میکردند و نظرات خود را اعم از جهات مثبت و یا نارسائی و کم بود بیان میکردند. خوشبختانه وزراء محترم نیز هیچیک از خود تعصب نشان ندادند بلکه ضمن اینکه با حوصله تمام سخنان نمایندگان اعضاء بودجه و سایر نمایندگان را گوش میدادند و یادداشت بر میداشتند در پایان به تمام مطالبی که در طول شاعتها بیان شده پاسخ منطقی میدادند. یعنی بعضی مطالب را که از نظر نمایندگان پوشیده بود روشن میکردند یا به نارسائیا و کم بودها اقرار مینمودند و صمیمانه اعلام میکردند در مقام رفع آن در حدود امکان بخواهند آمد (دکتر دادفر - بنده از طرف همه اعضاء کمیسیون تشکر میکنم) ناگفته نماند که حضور جناب آقای رامید به جلسات فضای یکرنگی و یکدلی میداد. چه آنکه ایشان با سابقه طولانی در پارلمان ایران و احترام بقائد و افکار بی‌شائبه نمایندگان گاه به گاه که امکان داشت کوچکترین تضاد فکری بوجود آمد با ظرافت خاص و بیانات دلچسپ دویار و حالت سکون و آرامش به جلسه میداد. (رامید - بسیار سپاسگزارم) نتیجه این هم‌آهنگی بین نمایندگان اعضاء کمیسیون بودجه و آقایان وزراء این شد که ۱۵ تبصره تغییر باید و

سه تپصره به بودجه الحاق شود. و اعداد بودجه در بسیاری از مواد کسر گردد. که قسمتی از آنها برای کارهای پر عمری منظور شود که در صفحه ۴ گزارش کمیسیون بودجه منعکس است. باین ترتیب لازم میدانم نخست از همکاران مجلس از ریاست و اعضای کمیسیون بودجه و دوم از جنابان وزراء تشکر بنمایم در اینجا بی مناسبت نیست که از آقای دکتر صفویان معاون سازمان بودجه و برنامه که باحوصله تمام در تمام جلسات کمیسیون بودجه حاضر بودند و به یاد آورنیهای نمایندگان پاسخ میدادند بسیار گزاری نمایم (صحیح است) بورحال مطالبی که باستحضار نمایندگان محترم میرسد بشرح زیر است:

۱- بودجه نویسی - تا قبل از انقلاب شاه و ملت بودجه نویسی ایران خیلی ابتدائی بود و بصورت دخل و خرج منگنی تهیه میشد هم آهنگ با رشد اقتصادی ایران و بالا رفتن ارقام بودجه دیگر نمی شد به آن ترتیب عمل کرد لذا بودجه نویسی علمی که مبتنی بر اصول و قواعد باشد آغاز گردید و با قانون سازمان برنامه و بودجه سال ۲۰۳۱ جنبه الزامی بخود گرفت. اینک که ما لایحه بودجه سال ۲۰۳۷ کل کشور و به بیوست آنرا بررسی میکنیم. گواهی مینمایم که تهیه و تنظیم آن مستلزم چه اندازه کار و کوشش و دقت است. زیرا بودجه ۴۰۰۰ میلیارد ریالی که بصورت های گوناگون در ستونها قرار گرفته است. تقسیم آن بده قسمت که در فهرست لایحه بودجه آمده است و با اضافه یکبار دیگر بصورت اعتبار طرحهای عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) در سال ۲۰۳۷ با جدا شدن اعتبار طرحهای عمرانی کشور و خاص ناحیه ای و منطقه ای از یکدیگر کاری است بس ظریف و دشوار و لذا ما وظیفه داریم از تمام کسانی که در تهیه این لایحه و بیوستهای آن در طول روزها و ماهها زحمت کشیده اند بسیار گزاری نمایم لیکن جناب آقای دکتر آگاه نسبت به این لایحه و بیوستهای آن چند ایراد است که انشاء الله در تهیه بودجه سال آینده مبیاست رفع گردد.

۱- در لایحه بودجه کل کشور در اولین صفحه یک فهرست کلی نوشته شده بودجه را به ده قسمت کردید ولی آغاز هر قسمت را از نظر صفحه تعیین نکردید بلکه بایک برگ آبی رنگ مشخص نمودید.

۲- در داخل قسمتها برای مورد فهرست نگذاردید مثلاً در قسمت چهارم که بودجه وزارتخانه نام دستگاهها آمده است فهرستی وجود ندارد لذا برای پیدا کردن ستون مربوط به وزارتخانه باید مدتها جستجو کرد.

۳- در بودجه خاص ناحیه مقایسه ای با سایر ایالتها قبل بعمل نیاموردید.

۴- اعتبار طرحهای عمرانی منطقه ای را جزئی از طرحهای عمرانی کشوری آوردید که فلسفه آن معلوم نیست.

۵- طرحهای عمرانی اعم از کشوری و منطقه ای و خاص ناحیه ای که در یک استان بعمل میاید روشن نشده هر چند ممکن است بعضی از طرحهای کشوری بچند استان برخورد نماید. از جمله ساختمان راهها و راه آهن و لوله کشی گاز و نفت ولی بطور تقریب اعتباراتی که از این باب در یک استان هزینه میشود میتوان محاسبه کرد. و این مطلبی بود که در کمیسیون بودجه هم گفته و ریاست کمیسیون بر آن تأکید نمود.

۶- طبق قانون برنامه و بودجه، سازمان برنامه و بودجه وظیفه دارد که کارهای انجام شده را ارزشیابی کند لذا ما مصرأ از جناب آقای نخست وزیر خواهانیم که از جمله بیوستهای بودجه سال ۲۰۳۸ یکی درباره کارهای انجام شده باشد که مجلس شورای ملی ایران بداند که در مورد اعتبارات سرمایه گذاری ثابت لایحه در نه ماهه اول سال چه مقدار کار در هر یک از استانها و شهرستانها انجام گرفته است.

آمارها البته باید باین نکته توجه کنیم که مردم و بالتبع نمایندگان آنها به بعضی از آمارها اعتقاد کامل ندارند. بنابراین برای جلب اعتماد عمومی ضرورت دارد که دولت تمام کسانی که در گردآوری آمار دخالت دارند خاطر نشان نماید که اگر آمار عمداً بخلاف گزارش شود، گزارش دهنده بعنوان گزارش خلاف واقع قابل تعقیب است. و چندبار نیز از اینگونه آمارها بررسی شود تا با واقع منطبق باشد. واقعاً وقتی وزیری میگوید این تعداد کار ساختمانی انجام شده و یا محصول کشاورزی یا صنعتی تولید کردیم شوننده نباید تردید بکند. بعلاوه برای اداره کردن کشوری که در دگرگونی شگفت آور است و سرانه مردم آن در برنامه پنجم چهار برابر شده است و بالتبع نیازهای مختلف آنان چند برابر گردیده است جز بادر دست داشتن آمار درست نمی توان برنامه ریزی کرد. شاید بعضی از برنامه ها که منجر به موفقیت نبوده است مربوط بهمان آمارهای نسنجیده بود که از طرف تهیه کنندگان به ما بر تابه ریزان داده شده است. امیدواریم آمارها را دولت جناب آقای آموزگار مثل سایر کارها جدی تلقی نماید.

۷- رقم بودجه واقعی کدام است؟ در لایحه بودجه

آمده است که جمع دریافتها اعم از بودجه عمومی دولت و بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی مبلغ ۴/۲۹ میلیارد ریال و جمع پرداختها در همین دوزمین ۴/۱۷ میلیارد ریال است. در حالیکه بودجه عمومی دولت از لحاظ دریافتها ۲/۷۹۶ میلیارد ریال و پرداختها مبلغ ۲/۹۳۶ میلیارد ریال است. در گذشته های دور فقط بودجه عمومی دولت در لایحه بودجه منظور میشد و بودجه شرکتهای دولتی دخلاً و خرجاً بحساب منظور میشد. حالا که سازمان برنامه روش فعلی را در پیش گرفته است از جهتی قابل دفاع است چون بهرحال کلیه درآمد دولت و هزینه های آن منظور میشود. لکن چون از لحاظ روانی کمک به تورم مینماید زبان آور است. چه آنکه در نظر مردم چنان مینماید که دولت چهار هزار میلیارد ریال یا بقول عامه چهار صد میلیارد تومان هزینه مینماید و لذا بهمان طریق که در سابق گفته میشد اگر یک ریال بحقوق کارمند اضافه شود بهمان نسبت بقال و عطار به قیمت اجناس خود اضافه مینماید اینک نیز روحیه تورمی بوجود میاید. اگر این پیشنهاد منطبق با سیاست اقتصادی باشد در سال بعد رعایت شود.

قسمت دوم نگاهی به سیاست های کلی بودجه سال ۲۰۳۷

جناب آقای آموزگار نخست وزیر. جنابعالی در تاریخ سه شنبه ۱۶ بهمن ۲۰۳۶ پیش از تقدیم لایحه بودجه بیاناتی فرمودید که در بیوست شماره ۱ لایحه بودجه و در صورت مذاکرات مجلس شورای ملی منعکس است. سخنان جنابعالی آنچنان شیوا و گیرنده و با صمیمیت ایراد شد که نمایندگان مات راتحت تأثیر قرارداد، میگویند بودجه هر کشوری آینه تمام نمای وضع اقتصادی و اجتماعی آن کشور است. البته در مورد ارقام بودجه وقتی میتوان اظهار نظر کرد که به تجزیه و تحلیل بپردازیم ولی در مورد جنابعالی آسان تر میتوان اظهار نظر نمود.

شما فرمودید اول سیاست ها و برنامه های کلی دولت در یک جمله خلاصه میشود. «کار و کوشش بیشتر با کار آئی بالاتر» همراه با صداقت و صراحت در اجرای اصول انقلاب شاه و ملت» درست است که این گفتار در یک جمله است ولی اگر بخواهد بمرحله اجرا درآید یکی از مشکل ترین وظایف است. زیرا دولت عبارت از جنابعالی و وزراء نیست بلکه مجموعه ای از کوچکترین عضو دولت تا جنابعالی است لذا بصرف کار و کوشش هیئت دولت و معاونان کافی نیست بلکه ضرورت دارد تمام دولتیان کار و کوشش بسیار نمایند. بعلاوه کار آئی آنها که شاید

بجای لیاقت باشد بالاتر برود. همه کار آنها با صراحت و صداقت در اجرای اصول انقلاب شاه و ملت همراه باشد جناب آقای نخست وزیر برای اینکه از عهد اینکار برآید ضرورت دارد که یکی از اصول مهم انقلاب شاه و ملت یعنی انقلاب اداری را عملی سازید (صحیح است) گزارشهای کمیسیون شاهنشاهی که واقعا خدمات ارزنده ای انجام داد و پرده از بسیاری کم کاریها برداشت نشان میدهد که انقلاب اداری هنوز در مرحله نخستین است. اگر بخواهیم درباره انقلاب اداری بحث کنیم ساعتها وقت لازم است. بطور کلی برای انقلاب اداری باید فکریهای اساسی کرد. کارمند را باید از لحاظ حداقل زندگی و مسکن تأمین کرد. از لحاظ درمان تأمین باشد. در دوران بازتشتگی در رفاه نسبی باشند. در ضمن کار باید آموزش ببینند تبعیض باید از میان آنها زخت بریندد. بطور واقعی باید ضابطه بجای رابطه برقرار شود. با اطاعت از آیه شریفه ان اکرمکم عند الله اتقیکم. دستکاران کاردان بر دیگران برتری داشته باشند (احسن است). بازرسی های پی در پی از کار کارکنان چه در امور اداری و چه فنی بعمل آید. دست نادرستان از طریق محاکم دادگستری و یا اداری کوتاه گردد. و هزاران نکات دیگر که خود جنابعالی با آن سوابق ممتد وزارت به آنها آشنائی دارید.

بنابراین شعار دولت جنابعالی بسیار عالی است و معتقدیم که از صمیم قلب آنرا بیان فرمودید لکن بیک گل بهار نمی شود. این طرز فکر عالی که حل کننده تمام مشکلات است مبیاست با کوشش بسیار و پیگیری بی شمار و با رعایت همه جوانب همه گیر شود. در میان ملت ما اعتقاد و اعتماد بملبوران دولت پیدا شود بعدیکه آنروی سکه هم جرئت نکند که دست تطاول بسوی بیت المال دراز کند. (صحیح است - احسن است)

دوم - فرمودید «این بودجه در چهار جوب سیاستهای مصوب دولت تدوین و ارائه شده است که به پیروی آنها ضمن ایجاد شرایط مناسب برای تداوم رشد معقول و متعادل اقتصادی و اجتماعی کوشش خستگی ناپذیر در مبارزه با تورم ادامه یابد و در رفع انواع عدم تعادلها و از میان برداشتن تنگناها و کاستن ضایعات و بهره یز از اتلاف منابع ملی - هر چه بیشتر تلاش شود و با اجرای اصل عدالت اجتماعی - امکانات رفاه و پیشرفت برای گروههای کم درآمد بوجود آید. در بهبود کیفیت زندگی مردم و اعتلاشان و حرمت انسان و شکفتگی اخلاقی و معنوی و ارتقاء فرهنگ جامع، همتی هر چه بالاتر بکار رود».

مسئله‌هایی که در بالا آمده است بقصد انشاء بوده است. حالا جناب نخست‌وزیر خودتان اندیشه بفرمائید که برای رسیدن به آنچه فرمودید تا چه اندازه همت میخواهد. شما فرمودید امور اقتصادی و اجتماعی باید رشد معقول پیدا کنند و در همین حال باید با کوشش خستگی ناپذیر با تورم مبارزه کرد. انگار ساده‌ای نیست همیشه رشد اقتصادی با خود تورم مآورد. ولی آنگاه دادن بین پیشرفت اقتصادی و جلوگیری از تورم نیاز به فکر علمی اقتصادی دارد. جنابعالی و همکاران اقتصاددان شما میدانند. علم اقتصاد یکی از پیچیده‌ترین و درینف‌ترین علوم است. چون کارهای آن مانند دندان‌های پانواست فقط در صورتی خوب می‌آورد که بدست اسناد ماغری باشد و هماهنگ بر روی آن ضربه وارد شود. یکی از اصول علم اقتصاد اینست که رشد سریع اقتصادی تورم بیاورد و تورم شدید موجب بحران میشود بنابراین پیدا کردن مرز رشد معقول اقتصادی با جلوگیری از تورم کاری است بس دشوار و مهم.

دیگر اینکه رفح انواع عدم تعادل، بسیار کلی است و صادق بسیار دارد. عدم تعادل گاه در جهت استفاده بلا جهت است مانند اینکه عده‌ای از راه زمین ثروت بیکران بدست آورند. گاه بین کارهای مساوی و دستمزدهای پرداختی تعادل وجود ندارد. مانند پرداخت‌های دستمزد در سطح بخش عمومی و خصوصی، برداشتن تنگنا یکی از مشکلات دولت است دولت جنابعالی با اقداماتی که کرده است بسیاری از کالاهای ضرور و کمیاب را در دسترس مردم قرار داده است. لکن اخیراً مشاهده میشود بعضی از کالاهای کمیاب است و محکومین و خدا نشناسان از عرضه آن خودداری میکنند. بهر حال اعمال سیاست و تدابیر لازم برای برداشتن تنگناها و کاستن ضایعات باارزنگین دولت جنابعالی است که اصل عدالت اجتماعی را بوسیله ایجاد امکان رفاه و پیشرفت برای گروه کم درآمد و بهبود کیفیت زندگی مردم و اعتدالشان و حرمت انسان و شکفتگی اخلاقی و معنوی و ارتقاء فرهنگی جامعه عمل مینمایند. اینها ایده‌آل هراسان با وجدان است. در طول تاریخ تمام روشنفکران و اصلاح طلبان چنین پیشنهادهایی نمودند. اما تاریخ اجتماعی کشور ما نشان میدهد که رسیدن بچنین هدفی بسیار دشوار است و همان که فرمودید همتی والا میخواهد زیرا چگونه میتوان برای گروه کم درآمد امکانات رفاهی بوجود آورد. اینکار نیازمند برتری و دلسوزی و زبان بسیار دارد بطور کلی در کشور ما گروه کم درآمد

عبارتند از روستائیان - کارگران کارخانه‌های قدیمی - و کارکنان دولت تا در گروههای استخدامی پائین برای ایجاد رفاه آنها نیاز دارند که دستمزد آنها با هزینه حداقل زندگی آنها متعادل شود. دارای مسکن در حد خود باشند. از بیمه حوادث و بیماری و پیری و بازنشستگی متناسب برخوردار شوند. هیچ ایرانی باک نژاد نمی‌تواند منکر شود که انقلاب شاه و ملت بیشترین کوشش خود را در راه ایجاد رفاه این گروهها بکار بسته است و اساساً وضع زندگی کشاورز و کارگر قبل از انقلاب با امروز قابل مقایسه نیست ولی بطور مسلم ما هنوز بعد دلخواه نرسیده‌ایم و باید بسیار بکوشیم که بین زندگی افراد جامعه ما یک نوع تعادل معقول پیدا شود که مثلاً یک روستائی و یک کارگر و یک نازمند در گروه پائین استخدامی از لحاظ رفاه در زندگی و فهم و شعور اجتماعی با سایر هموطنان خود فرق فاحش نداشته باشند. زیرا جامعه همانطور که سعدی گفته است:

بنی آدم اعضای یک پیکرنند

که در آفرینش که ز یک گوهرند

از افراد تشکیل میشود که بهم پیوستگی کامل دارد. وقتی میگوئیم ایران ۳۰ میلیون جمعیت دارد باید کاری کنیم که هموطنان ما فقیم و با شعور و دارای زندگی نسبی مرفه داشته باشیم. یعنی آنچه‌ی که شاهنشاه آریامهر در کتاب بسوی تمدن بزرگ به آن اشاره فرموده‌اند بنابراین رسیدن باین هدفهای مهم از کارهای بسیار بزرگ است و ملت ایران انتظار دارد که دولت جنابعالی در سایه رهنمودهای شاهنشاه آریامهر به آن‌ها پیروز گردد. خوشبختانه سیاست و کوشش دولت شما در مبارزه با تورم با پیروی از فرمان شاهنشاه آریامهر پیروز شد و موجب خوشبینی ملت ایران را فراهم آورده است. چنانکه شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی که در مرداد ماه ۳۱ درصد بالاتر از ماه مشابه سال قبل بود در دی به ۲۰ درصد کاهش یافت در مورد شاخص های عمده فروشی، ارقام مشابه، که در مرداد ماه ۱۸ درصد بود و در دی ماه به ده درصد رسید.

توجه جنابعالی به محدود کردن گرانش تورمی بمنظور رسیدن به هدف توزیع عادلانه‌تر درآمد و همچنین تقویت انگیزه‌های سرمایه‌گذاری تولیدی توسط بخش خصوصی قابل تقدیر است و آرزوی پیروزی بیشتر آنرا داریم.

پیروزی جنابعالی - با الهام از رهنمودهای شاهانه در مورد مهار کردن قیمت زمین و ساختمان و اجاره‌خانه چیزی نیست که بر ملت ایران پوشیده باشد. در اوائل سال جاری قیمت‌های زمین و ساختمان و اجاره‌خانه چنان رشدی پیدا کرده بود که موجب وحشت همه وطن پرستان گردید. در این میان فقط عده محدودی زمین دار و بساز و بفروش درآمد سرشار بدست می‌آوردند. گروه عظیم اجتماع میبایست تاوان آنها را بدهند اجاره‌خانه تمام حقوق بگیران بخش دولتی و خصوصی را بستوه در آورده بودین موجرین و مستأجرین کشمکش دائمی وجود داشت. از راه درآمد سرشار زمین و ساختمان و لخرجی‌های نامعقول آغاز شده بود که جامعه را بورطه هلاکت میرساند. مبارزه با آنها بنظر اکثریت مردم غیر ممکن بنظر میرسید. امروز برکت اصل هیجدهم انقلاب و لواحق مربوط بروابط مالک و مستأجر و تکمیل اجاره ساختمانها و لایحه جلوگیری از افزایش قیمت زمین آن تب تند فرو نشست و حالت تعادل اقتصادی و اجتماعی در این زمینه پیدا شد که سپاس فراوان به فرمانده بزرگ ایران و دولت درستکار جنابعالی خود کفائی نسبی در تولید کالاهای کشاورزی مورد مصرف عمومی در اینمورد در بخش کشاورزی مطالبی باحضار خواهد رسید.

لازمه توسعه مشارکت مردم در امور مملکتی - اجرای اصل عدم تمرکز در بودجه‌ای شده است تا حدود امکان گردش بطرف بودجه‌های استانی بشود که مسلماً قدم‌های اول است و میبایست بطور اصولی انجام گیرد. و همانطور که قبلاً بیان شد ضرورت دارد بودجه هراستان از جهات مختلف چه جاری‌وجه بودجه‌های ثابت سرمایه - گذاری روشن باشد که بوسیله نمایندگان مجلس و نهادهای ملی در استان نظارت گردد. ولی نکته مهم عبارت از توسعه مشارکت مردم در امور مملکتی است. بهترین راه جلب مشارکت را نمایندگان مجلس شورای ملی پیموده‌اند. زیرا ما با اعتباری که در اختیار داشتیم به میان روستائیان رقیم و آنهاستیکه از وجود چنین اعتباری مطلع شدند نیازهای خود را که همه جنبه ضروری و فوری داشت بیان کردند. مثل تشکیل یک مدرسه، ساختن یک پل کوچک، انعام لوله کشی و با ساختمان حمام و غیره مانیز از آنها خواستیم که خودیاری کنند. آنها پیشقدم شدند و خدا میداند چه کارهای مهمی مخصوصاً از لحاظ کیفی انجام شد. هر بار که مدرسه‌ای باز شد و یا کار عمرانی دیگری انجام شد دور هم جمع شدند و جشن گرفتند. اگر

ما در حوزه انتخابیه بودیم، دعوت‌مان کردند. سخنرانی کردند از توجه شاهنشاه آریامهر سیاست‌گراری کردند. و بدولت درود فرستادند. جناب آقای نخست‌وزیر باید بیاورین پیاموزیم که مردم را بحساب آورند تا مشارکت معنای واقعی پیدا کند (احسنت).

در ضمن جنابعالی مستحضر میباشید که در روز ۲۱ تا ۲۳ بهمن در پابلسر از نمایندگان انجمن‌های ملی استان گیلان و مازندران دعوت شد من افتخار شرکت نداشتم. لکن شنیدم سخنان بسیاری از زبانهای نمایندگان مردم در انجمن‌های ملی گفته شد - همه آن سخنان بی‌پایه و بدون شائبه بود. جنبه علمی نداشت ولی همه مربوط بعمل بود. خواهشمندم آنرا مطالعه فرمائید و دستور فرمائید در رفح آنچه را که معقول بوده است بکشوند زیرا ملت ایران از دولت شما انتظار بسیار دارد. بالاخره بهترین عامل جلب مشارکت مردم آموزش سیاسی خوب است که از توجه کامل بکارونها باید سرچشمه بگیرد.

همکاری مفید کمیسیون شاهنشاهی و کمیته‌های تخصصی آن - جناب آقای نخست‌وزیر گزارشهای کمیته‌های تخصصی کمیسیون شاهنشاهی که با مدیریت یکی از خدمتگزاران صدیق و کم نظیر مملکت یعنی جناب آقای معینیان انجام گرفت تکان دهنده بود. چرا اینقدر بی‌حسابی بی‌توجهی، چرا باید سستی یک عده موجب ضرر عموم بشود. حال که بنا بباستدعای آنجناب شاهنشاه آریامهر موافقت فرموده‌اند که دولت خود بکارهای خود رسیدگی نماید و گزارش آنرا به کمیسیون شاهنشاهی در مواعد معین بدهد. دولت جنابعالی بایستی هوشیار باشد. دیگر غفلت و کوتاهی قابل بخشش نیست. هر کس دارای مقام مهم میشود و از مزایای آن استفاده مینماید میبایست احساس مسئولیت کند. آقایان وزراء میبایست از کادریهای مسئولیت بخواهند برای اینکار بازرسی مداوم لازم دارد تا هر چه کس جرئت نکند که سستی یا نادرستی نماید و بداند که خوب کار کردن با دأش و کار بد کیفر دز بر دارد. البته یکی از راههای اطلاع آقایان وزراء تذکرات نمایندگان مردم از شهرستان و استان تا مجلس شورای ملی است.

قسمت سوم - تحلیل بودجه از دیدگاه تقسیم آن بر حسب امور - در لایحه بودجه در قسمت هشتم اعتبارات بطور کلی به چهار امور تخصیص یافت. که خود امور به فصل‌ها و برنامه‌ها تقسیم شده است. اعتبارات هریک از بطور شرح زیر است:

۱- امور عمومی ۱۹۴ میلیارد .
 ۲- امور دفاع ملی ۷۰۰ میلیارد .
 ۳- امور اجتماعی ۶۸۹ میلیارد .
 ۴- امور اقتصادی ۱/۲۰۶ میلیارد .
 که در هر اموری بطور کلی یا در مورد فصلی تحلیل بعمل میآید .
 بحثی درباره دستگاه قضائی : فصل چهارم از امور عمومی بعنوان - اداره امور قضائی وثیقی و موقوفات است . که اعتبار آن ۱۰/۵ میلیارد ریال است که نسبت سال گذشته ۲۰٪ افزایش نشان میدهد .
 لکن از این رقم فقط ۷/۴۳۸ ریال آن مربوط به دادگستری است که از آن در حدود ۶ میلیارد ریال برای برنامه رسیدگی بدعاوی ۶۱۷ و ۶ میلیون ریال برای تسهیلات قضائی است . در سخنان جناب نخست وزیر بهنگام تقدیم لایحه بودجه در این مورد آمده است «بالا بردن اعتبارات برای تأمین رفاه قضات و ایجاد تسهیلات لازم برای تسریع گردش امور قضائی گواه روشن بر توجه دولت به قوه قضائیه است» من ضمن سیاست‌گذاری از دولت جناب آقای دکتر آموزگار ناچار هستم اندکی در اطراف قوه قضائیه ایران بحث کنم .
 اصولاً سلامت هر جامعه‌ای بستگی به قوت و سلامت دستگاه قضائی آن جامعه دارد . در ایران باستان قضات از مقام شامخی برخوردار بودند . بعد از پیروزی اسلام در امور شرعیه فقها حل و فصل دعاوی میکردند . و مأمورین دولت در امور عرفیه مداخله داشتند . فقهای شیعه از فحول علماء بودند حقوق شیعه را در زمان خود باوج رساندند تا اینکه مشروطیت آمد . انتقالی بزرگ در شئون مختلف پیدا شد . بنیان مشروطیت قانون اساسی و متمم آن گردید . بموجب اصل بیست و هشتم متمم قانون اساسی قوای مملکت به مقننه و قضائیه و مجریه تقسیم شد و بموجب اصل ۲۸ این ماده از یکدیگر منفصل و متمایز گردید و پادشاه در رأس آنها قرار گرفت . در تحت عنوان اقتدارات مجاریات ، دادگستری مرجع تقلعات عمومی شد . قضات محاکم دارای استقلال شدند . برای تأمین نظر قانون اساسی لازم بود دادگستری نوین بوجود آید مردان دانشمند زمان ناچار شدند که از حقوق کشورهای غربی استفاده کنند . لذا دست به ترجمه زدند . و قوانین شکلی نظیر آئین داورى مدنى و كیفى را تهیه کردند و خوشبختانه در قوانین ماهیتی ببرکت وجود قوه شیعه بیشتر ابواب قانون مدنی را از قوه شیعه استفاده کردند .

و با تصویب جلد اول آن که با مرز شاه کبیر صورت گرفت کاپیتولاسیون نمود گردید . بهرحال ابتدا از ققنائی برای تصدی امور قضاء در مملکت استفاده شد . سپس مدرسه عالی سیاسی تشکیل گردید بالاخره در زمان تأسیس دانشگاه تهران دانشکده حقوق بوجود آمد . شاگردان این دانشکده و تحصیلکرده‌های خارج از کشور کادر قضائی و وکالتی ایران را تشکیل دادند . تا جایی که امروز در دادگستری ایران حداقل تحصیلات لیسانس حقوق داخل یا خارج از کشور است . در طول هفتاد سال همگامی قضات و وکلای دادگستری و کوششهای استادان ارجمند دانشکده حقوق و انتشار کتب و مجلات حقوقی و رویه‌های قضائی با وجود اینکه حقوق ما بمقدار زیاد پیوند خارجی دارد شکل مستقلی یافته است و صاحب نظران بزرگوارى پیدا شدند که بعضی از آنها در عرصه بین‌المللی شناخته شده‌اند که مرحوم دکتر متین دفتری یکی از آن چهره‌های درخشان بود که بنده در سال ۱۹۶۶ در کنفرانس حقوق بین‌المللی که در هلستینکی برپا شد بچشم میدیدم که اکثر علمای معروف حقوق جهان با او شناسائی داشته و با احترام با او برخورد میکردند (صریح است) .
 باری مسلم است که دادگستری هدف نیست بلکه وسیله است . زیرا هدف عبارت از احقاق حق است وقتی ما صحبت از دادگستری میکنیم نظر واقعی فقط قضائی نیست بلکه برای احقاق حق قاضی عنصر اصلی است . لکن نقش وکلای دادگستری و مأمورین شهربانی و ژاندارمری و سایر ضابطین - کارکنان اداری دادگستری ، کارشناسان درجه آشنائی مردم بحقوق فردی و اجتماعی از اهمیت بسیار برخوردار است . نمی‌شود دادگستری را بطور مجرد مورد شناسائی قرار داد همه کسانی که نام برده شده‌اند . بایستی با قضات هم‌آهنگی داشته باشند تا بتوان بینک دستگاه قضائی مجهز و منزه دست یافت .
 اما نباید از نظر دور داشت که شأن و مقام قضاء از حیث طبیعت و وظیفه ای که انجام میدهد در بالاترین گروه قرار دارد . بی‌جهت نیست که اسلام آنقدر برای قاضی اهمیت قائل شد که خداوند در قرآن کریم حضرت داود را جانشین خود در زمین قرار میدهد برای اینکه بعدالت حکم کند . حضرت علی علیه السلام در نامه ای که بمالک اشتر مینویسد او را به تأمین رفاه قاضی الزام میفرماید . در همه کشورهای پیشرفته بزرگترین امتیاز رایه قضات میدهند . متسکبو با نوشتن کتاب روح القوانین این اندیشه را بوجود آورد که سلامت مدیریت هر جامعه باین بستگی دارد که قوه قضائیه مستقل باشد ؛ این فکر در قانون

اساسی همه کشورها رسوخ پیدا کرده همه کشورها نیکه به شرافت انسان احترام میگذارند و پای بند بحقوق بشر هستند و علاقمند باعتلای کشورشان میباشند قوه قضائیه را ارج می‌نهند . احترام بقوه قضائیه بچند صورت انجام میگردد . بجهت آنکه دولت و ملت از جان و دل برای قضات احترام قائل هستند . دوم اینکه آنها بطور واقعی از استقلال بهره‌مند میباشند . سوم اینکه زندگی آنها با مقایسه با سایر مقامات عالی‌رتبه کشورشان برتر است . من در سال ۱۹۶۵ با استفاده از بورس دولت فرانسه بمدت چهارماه در دادگستری پاریس کار میکردم . برای من بسیار آموزنده بود زیرا من سالها کار قضائی کرده بودم و در آن موقع مدیریت حقوقی وزارت راه و ترابری را داشتم . اصولاً برای من حیرت‌آور بود که قضات فرانسه چقدر از احترام عمومی برخوردار بودند . از لحاظ زندگی مادی در وضع بسیار مناسب‌تری از کارکنان دیگر دولت قرار داشتند . تنها برای استحضارتان عرض میکنم . دادستان شهرستان پاریس سازمانش که اکنون صورت آنرا دارم از وزیر دادگستری ایران عزیز و طویل‌تر و مجلل‌تر بود . دودادیار با بیست‌سال سابقه دبیر دفتر او بودند . یک نفر منشی فقط به نام‌های شخصی او رسیدگی میکرد . یکی از دودادیارها تقریباً رئیس روابط عمومی بود و او بود که بورسیه‌ها را راهنمایی میکرد و مرا هم به دادرسی معرفی نمود . دادرسی پاریس با ۵۰ دودیار و پنجاه بازپرس به پانصد هزار پرونده رسیدگی مینماید بدون اینکه کار طاقت‌فرسا انجام دهند . چون در آنجا آنچه در قانون نوشته شده است به آن اعتقاد دارند . تمام رسیدگی اولیه را مأمورین شهربانی و ژاندارمری انجام میدهند . دادیارها پرونده‌های رسیده را بررسی میکنند اگر جرم کم اهمیت باشد بایگانی میکنند اگر جنائی باشد بازپرسی ارجاع میکنند اگر جرم مهم و دلیل بود کیفرخواست صادر مینمایند والا منع تعقیب میدهند . ضمناً باهیچ پرونده‌ای متمم و شاکی بدادسرا نمی‌آید مگر در مورد جرائم مشهود و در مواردیکه متهم ولگرد باشد . که اینگونه پرونده‌ها به دادرسی کوچک Petatparquet فرستاده میشود که در حدود بیست پرونده در روز میشود و باعتبار اینکه قاضی آن خسته میشود . قاضی یکروز در میان میآید دادگاه جنحه از سه نفر تشکیل میشود . همه قضات و وکلا و کارکنان دادگاه دارای لباسه سیاه هستند منتها قضات و وکلای ناوآز سفید و دادستان و دادیاران ناوآز قرمز البته لباس رسمی آنها که در موقع افتتاح دادگستری آنها بدعوت قانون

و کلا بعنوان جشن پایان کارآموزی و کلای جوان انجام میگردد . به تن میپوشند بسیار مجلل و برای هر یک از مقامات قضائی جداگانه است باری ما در دوره رستاخیز هستیم . یکی از بنیادهای رستاخیز اعتقاد بقانون اساسی است بموجب قانون اساسی قوه قضائیه ممتاز است . لکن هنوز آن توجه کامل و لازم باین قوه نشده است زیرا روزیکه ما وارد کار قضائی شدیم به قضات در خارج از تهران بایه چهار قضائی میدادند و چهار هزار و سیصد ریال حقوق و این معادل بود با حقوق رتبه‌های آخر اداری . بعلاوه در همان موقع یک مهندس با دو هزار ریال حقوق استخدام میشد . امروز قضات دادگستری با پایه‌های قضائی از گروه‌های اداری کمتر حقوق میگیرند . چنانکه رتبه ۱۱ قضائی حقوقی ۶۸۰۰۰ ریال و گروه ۱۴ در حدود ۶۹۰۰۰ ریال است باین ترتیب یک نفر قاضی بعد از هفتاد سال خدمت و ارتقاء بگروه یازده و ریاست شعبه دیوان کشور با ۶۸۰۰۰ ریال حقوق بازنشسته میشود که مبنایست بارعبات شئون لاقبل آنرا کرایه منزل بدهد این بازنشسته هفتاد ساله سردیست در هم فروخته و یک مشت استخوان - زیرا حداقل ۴۵ سال کار قضائی کشنده کرده گاه در جوانی در مقام بازپرسی بهزاران جنایت و قتل رسیدگی نموده سپس در دادگاههای حقوق شپها پرونده‌های قطور را مدتی مطالعه کرده مدتها در دادگاه جنائی حکم اعدام و حبس ابد داده گاه دزدیوان کیفر باختلافهای چند میلیونی رسیدگی کرد . در دوران پیری نیز در دیوان کشور ساعتها با چشم عینک زده و پشتی خمیده . پرونده‌ها را بررسی کرده و جواب آنرا در لابلای کتب حقوقی و رویه‌های قضائی جستجو نموده اکنون که زمان استراحت او است . باید در صف اتوبوس بایستد و در سرما و گرما بکارهای گذشته خود اندیشه کند .
 امروز دادگستری ایران فقط ۲۰۰۰ قاضی دارد که ۱۸۰۰ نفر شاغل هستند و آنها باید در سال به ۲ میلیون پرونده رسیدگی نمایند و این در موقعی است که شورای داورى و خانه‌های انصاف بهزاران پرونده رسیدگی مینمایند . با وجودیکه در سال ۲۵۳۵ در همین حدود پرونده مخومه شد معذک تعداد ۶۱۵۰۰ پرونده در دادگستری موجود بود .
 جناب نخست وزیر . جنابعالی با دستگاه قضائی آشنائی دارید . شما در کشوری که مهد تمدن است درس خوانده‌اید دارای تجربه کافی میباشید . نیاز به توضیح بیشتر نیست شما در مقام این میباشید که کارها بگردش دست باشد و دست نادرستان از کارها کناره زده شود و اعتبار مملکت

بدرست هزینه شود هیچکس یارای زورگویی و تجاوز بحدود فرد یا جامعه را نداشته باشد. ابتکار فقط با توجه خاص به دادگستری است. سخت باید همگان بدانند که وظیفه قاضی دشوارترین کارها است. چون درباره مال و شرف و جان افراد دیگر حکم میکند. این کار وجدان پاک میخواهد باید در مقابل رشوه و فشار مقاومت کرد. از هرگونه اعمال نفوذی نهراسید کار کدام یک از کارکنان دولت را میتوان با قضاوت دادگستری جانی بهنگام صدور رأی اعدام مقایسه کرد. در همین روز ما شاهد سنگینی انجام وظیفه قضاوت در مقابله آشوبها و فتنه های رنگارنگ هستیم. جناب نخست وزیر برای دادگستری فکر نوی باید کرد. شاهنشاه همیشه بقوه قضائیه توجه فرموده و بارها اعلام فرمودند که برای کشور ما وجود یک دادگستری مجهز و قوی ضرورت دارد. حقوق قضاوت بایستی طوری باشد که نمایانگر اهمیت کار آنان گردد. از حیث خانه سازمانی تأمین گردند. برای زمان بازنشستگی آنان باید توجه کامل بشود.

کارکنان دادگستری نقش بسیار حساس دارند. آنها رأی قضاوت را مرحله عمل در میآورند آنها بزنده ها را تکمیل و مقدمات رأی را فراهم مینمایند. آنها دادنامه ها را اجرا میکنند با آنها باید طوری رفتار شود که احساس نمایند دارای شان و مقام ارجمندی هستند. از حیث مادی و مسکن میبایست در رفاه باشند. روابط مأمورین شهربانی و ژاندارمری میبایست با دادگستری حسنه گردد نظر مقامات قضائی در موقع ترفیع مأمورین که با دادگستری سروکار دارند باید مؤثر گردد. کارشناسان میبایست در دسترس مقامات قضائی باشند بفرحال برای انجام ابتکارها ضرورت دارد که بررسی همه جانبه بعمل آید و اقداماتی مجدداً صورت گیرد. چون خوشبختانه دادگستری برای پیشرفت آبادگی کامل دارد بشرط آنکه عوامل پیشرفت در اختیارش قرار گیرد. جناب نخست وزیر اگر به دادگستری توجه بنیادی فرمائید بیشتر مشکلات کار محاکمت از پیش پا برداشته میشود ما در انتظار روزی هستیم که دادگستری ایران به یمن عواطف شاهانه در دنیا نمونه شود چون دادگستری ما استعداد و لیاقت آنرا دارد.

امور دفاع ملی - برای دفاع ملی مبلغ ۷۰۰ میلیارد معادل ۷ درصد بودجه کل کشور منظور شده است که مورد تأیید همه نمایندگان مجلس شورای ملی است چون ما در دنیای زندگی میکنیم که جنگ و تجاوز بر سر هر

کشوری هراتی ممکن است سایه افکند. نه سازمان ملل بداد کسی میرسد. نه اتحادهای تدافعی مؤثر میشود. کشور ما بفرمایش شاهنشاه آریامهر تا زمانیکه در دنیا خلع سلاح عمومی نشود میبایست آمادگی کامل برای دفاع خود داشته باشد. جای خوشبختی است که امروز سربازان و درجه داران نیروهای سه گانه ارتش شاهنشاهی در زمین و دریا و هوا با نیرومندی چشم گیر به پاسداری مرزهای ما میپردازند و هیچ متجاوزی را یارای هجوم بخاک ما نیست. در عین حال در پیرو سخنان فرمانده خود بدین اعلام میکنیم ما کشوری صلح دوست هستیم و چشم طمع بخاک هیچ کشوری نداریم بلکه متجاوزین بسرمین های دیگران را محکوم مینماییم. (صحیح است)

امور اجتماعی :

فصل اول - آموزش و پرورش - اعتبار آن معادن ۳۰۰ میلیارد است که ۳۰ درصد نسبت به گذشته افزایش نشان میدهد. موضوع آموزش و پرورش بقدری شایان اهمیت است که افزایش اعتبار آن بسیار بجا است. زیرا پیشرفت هر کشوری بستگی به آموزش نونهالان آن دارد. روزیکه رضا شاه لیبیر در ایران قیام کرد (سوم اسفند ۱۲۹۹) ۲۴۷۹ - ایران پنج هزار دانش آموز داشت امروز ما حدود نه میلیون دانش آموز داریم که این جهش موهوب انقلاب شاه ملت در مورد تحصیل و تغذیه رایگان است. تنها در شهرستان شاهی از ۲۴۵۰۰ نفر جمعیت در حدود ۹۱۰۰۰ نفر دانش آموز داریم. بنابراین معلوم است که تا چه حد میبایست باندیشه آموزش و پرورش فرزندان خود باشیم. جناب نخست وزیر باید با اطلاع آن برسانم که ما از حیث معلم و ساختمان کمبود بسیار داریم. بودجه خاص ناحیه ای نمی تواند جوابگوی ساختمان مدارس باشد در شهرستان شاهی ما پانصد روستا داریم که حدود چهار صد تائی آن نیاز به ساختمان مدارس دارند. بآنکه در بودجه خاص ناحیه پیش بینی شده از مبلغ دو بیست میلیون ریال اختصاص به شاهی حدود پنجاه میلیون برای آموزش و پرورش اختصاص یافت معذک فقط اختصاص به دبیرستان و چهار مدرسه راهنمایی و دبستان و تکمیل چند تا از همین قبیل بیدار کرد. لذا اگر وزارت آموزش و پرورش به کمک ساختمانهای مدارس اعم از دبستان و دوره راهنمایی و دبیرستان نشتابد وضع بسیار دشوار است. در اینجا لازم میدانم از کمک سال گذشته وزیر محترم آموزش و پرورش تشکر میکنم و امید است در سال آینده توجه بیشتری فرمائید.

ضمناً توجه بوضع معلم که با ابتکار کارانه بهبود پیدا کرده است و تأمین مسکن و درمان آنها کمک مؤثری در آموزش جوانان کشور خواهد بود. (صحیح است)

فصل سوم - بهداشت، درمان و تغذیه اعتبار آن ۱۰۱ میلیارد است و ۳۰ درصد نسبت بسال گذشته افزایش نشان میدهد. این افزایش نشان علاقه دولت بامر بهداشت و درمان و تغذیه مردم کشور ما است لکن باید توجه بنمائیم که امروزه بعلت دگرگونی شکر مردم، همه جا مردم خواهان سازمان درمان هستند ولی ما در ایران طبیب کم داریم. اکثر آنها هم در تهران جمع شده اند. دولت هم ناچار شده است که عده ای طبیب خارجی از کشورهای آسیائی استخدام کند. آنها نیز بعلت ندانستن زبان نمی توانند درد مردم را بفهمند. در بسیاری از نقاط بیمارستان وجود ندارد. در شهرستان شاهی بطول ۱۵۰ کیلومتر فقط در شهر شاهی بیمارستان وجود دارد. در طول سوادکوه که صد کیلومتر است و جاده فیروزکوه از آن میگذرد بیمارستانی وجود ندارد. در شمال شاهی که صد هزار جمعیت در دشت قرار دارند بیمارستان ندارند. وزارت بهداشتی و بهزیستی باید برای این مردم فکری کند نمی شود ما بدون داشتن وسائل درمانی مجهز مردم کشورمان را سالم نگه داریم و از آنها کار مفید بخواهیم.

فصل چهارم تأمین رفاه اجتماعی - برای بچه های کارمندان دولت و کارگران و روستائیان اعتباری معادل ۱۶۲ میلیارد ریال یعنی ۸۸ درصد بیش از رقم مشابه سال جاری ما اختصاص یافته است.

معلوم نیست منظور از این رقم چیست. آیا کمک به صندوق بیمه کارگران و کارمندان و روستائیان است چون هریمه شده حق بیمه میپردازد. معمولاً حق بیمه باید علاوه بر پرداخت هزینه درمان و خسارت از کار افتادگی و بازنشستگی و فوت معذاری نیز پس انداز داشته باشد. باری ممکن است در این مورد توضیح جناب وزیر بهداشتی و بهزیستی موضوع را روشن کند. آنچه که مسلم است بیمه شدگان از بیمه راضی نیستند. چون اطباء بیمه شدگان را بطور جدی معاینه نمی کنند. داروهای بیمه ای محدود است. از طرفی اطباء از دستمزدهای بیمه ناراضی هستند. سیاست دولت میبایست در چنین ابرمهمی بسیار روشن باشد و درباره آن بررسی شود. در فرانسه در مراجعه به اطباء عالیمقام چنین است که بیمه گزار ما به تفاوت بین مبلغ حداکثر تعهد بیمه گر را با حق دیدار طبیب میپردازد. باین ترتیب برای بیمار مشکلی پیش نمی آید چون اگر چنین نباشد ممکن است از مراجعه پزشکان عالیمقام

محروم گردند زیرا آنها حاضر به قبول مبلغ مورد تعهد بیمه گرها نمی باشند.

در خاتمه باید با اطلاع برسانم که بیمه روستائیان بسیار ناچیز است و در اعتبار هم به آن توجهی نشده است

فصل هفتم - عمران و نوسازی روستاها اعتبار آن ۱۲/۸ میلیارد ریال است.

نمیدانم منظور از نوسازی روستا چیست ولی در برنامه آمده است. برنامه زیربنائی روستاها - جناب نخست وزیر اکنون که لایحه برگشت قسمتی از وظایف وزارت کشاورزی بوزارتخانه های دیگر در جریان است با اطلاع برسانم در باره عمیق زیربنائی روستائی باید در آینده فکری بشود آقای اسدی یادداشتی فرستاده اند که اعتباری که زیر نظر نمایندگان در حوزه های انتخابیه خرج میشود بگویند عطیه شاهنشاه است (نمایندگان - صحیح است. همه میدانند) ما باید از فرمایش والا حضرت ولایتعهد در مسافرت به خاور دور که فرمودند روستاهای کشور باید نوسازی شوند. الهام بگیریم. برای نمونه شهرستان شاهی پانصد روستا دارد لااقل چهار صد روستا فاقد تأسیسات روستائی هستند. این بودجه خاص ناحیه ای لااقل سهمیه مازندران آنقدر کم است که به شاهی در حدود دو بیست میلیون ریال میرسد اینکه میگویم کم است مطلبی درست است زیرا در گزارش کمیسیون بودجه آمده است که اعتبار خاص ناحیه ای ۳۵/۸ میلیارد است که به نسبت مازندران که از کل جمعیت دارای ۲/۵ میلیون جمعیت است که ۷ درصد کل جمعیت ایران را دارد پس میبایست از رقم ۲/۵ میلیارد از بودجه خاص ناحیه ای بهره مند شود و حال اینکه در حدود ۱۰۸ میلیارد منظور شده است. در تقسیماتی که اخیراً در انجمن شهرستان شاهی شده است سهمیه زیربنائی روستائی طوری است که فقط بچند حمام و لوله کشی منظور شده است. همچنین باید یاد آور شوم که نمیدانم بچه علت سازمان برنامه در موقع تقسیم بودجه عمران منطقه ای بازم رعایت مازندران را نمیکند زیرا در گزارش کمیسیون بودجه آمده است که بودجه منطقه ای ۲۸/۸ میلیارد است که با احتساب اینکه مازندران ۷ درصد جمعیت ایران را دارد میبایست در حدود دو میلیارد به آن تعلق گیرد و حال اینکه در سال گذشته فقط ۴ میلیون ریال مازندران اختصاص یافته است که نتیجه آن میشود که اکثر روستاهای مازندران فاقد تأسیسات زیربنائی هستند چون از آنها بهره مند نمیشوند (صحیح است)

تنها امید اینست که از ۹ میلیارد اعتبار راهسازی روستائی

نه اینک وظیفه تقسیم آن بموجب تبصره ۸ بودجه با وزیر راه و عیشت و زیران است سهمیه مازندران عادلانه داده شود. امور اقتصادی - در اعتبار سال ۲۵۳۷ مبلغ ۱/۲۰۶ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است که معادل ۳۵ درصد نسبت بسال گذشته افزایش دارد و حدود سی و نه درصد از اعتبارات بودجه عمومی دولت است و از اینجهت در خور سیاستگری است زیرا در این امور فصل های - کشاورزی - منابع آب - برق صنایع - نفت - گاز - معادن بازرگانی - حمل و نقل و ارتباطات - پست و مخابرات جهانگردی آمده است. که من بچهار فصل آن میپردازم فصل اول - کشاورزی - اعتبار آن ۱۰۶ میلیارد در نظر گرفته شده است که ۳۹ درصد افزایش با سال قبل دارد. در سخنان جناب نخست وزیر در بیست شماره آمده است که سیاست دولت آنستکه در بعضی از کالاها مثل مرغ و تخم مرغ و سایر خود کفای نسبی شویم و در سایر موارد خود کفای نسبی شویم. در کمیسیون بودجه اعضاء محترم کمیسیون و بعضی از نمایندگان بطور تفصیل مشکلات کشاورزی را بیان کردند جناب وزیر کشاورزی هم با صداقت مشکلات را قبول کرد و امکانات را بر سر زد و قول داد که صادقانه تمام کوشش خود را در اجرای سیاست دولت بکار بندد. خلاصه مشکلات کشاورزی ایران اینستکه اولاً در بیشتر روستاها عوامل رفاهی مثل راه - حمام - مدرسه - برق وجود ندارد. از طرفی صنعتی شدن کشور آنها را بسوی خود جذب نموده است. از طرف دیگر دولت بموقع کالاهای کشاورزی مهم را خریداری نمی نماید باین نتیجه کار کشاورزی سودآور نیست. مخصوصاً که دستمزد ها بالا رفته است. قیمت وسائل و ماشین آلات کشاورزی بالا رفته است. هزینه تعمیر وسائل کشاورزی چند برابر شده است در مقابل قیمت کالاهای کشاورزی لافل برای تولید کننده چندان بالا نرفته است. از حیث دام پروری نیز برای دام داران مشکلات فراوان است. هم اکنون در شهرستان شاهی گواداران بعلت اینکه تقاله چغندر از طرف کارخانه دارها به آنها نمی فروشند میخواهند گالاهای شیرده خود را بفروشند. سویا کاران در چنگال اتحادیه تهیه کننده روغن های نباتی اسیر هستند. قیمت از طرف کارخانه که با هم متحد شده اند تنظیم میشود. مقداری را بعنوان رطوبت کم میکنند تازه وجه آنها بمدت میبزدازند. باغ داران مرکبات آنرا بکمی بوقع محصول آنها را خریداری نکرده اند ناراضی هستند. چون اکنون که مرکبات گران شده است در دست آنها

چیزی نیست. جناب نخست وزیر این مشکلات وجود دارد نمی شود با دعای زیاد شدن مصرف کمبود محصول یا بی اعتنائی به کشاورزان را مردود شناخت. گفتی هارا باید گفت به حقایق باید کردن نهاد. فقط با تدبیر باید برفع مشکل پرداخت. مردم کمال آمادگی را با دولت دارند. دولت باید با آنان همکاری کند (مظهري - از کشور صنعتی آلمان مرغ وارد میکنیم).
فصل دوم - منابع آب: برای تأمین آب مورد نیاز کشاورزی مصارف شهری و صنعتی اعتباری معادل ۷۵ میلیارد ریال منظور شده است که ۳۱ درصد نسبت به سال گذشته افزایش دارد جناب نخست وزیر شام فرمودید. هدف اصلی در این مورد بهره برداری بیشتر از منابع آب کشور و کنترل آبیهای موجود و جلوگیری از هدر رفتن آنست. در کمیسیون بودجه در این باره بحث بسیار شد. من هم ناظر بودم و مطالبی را گفتم. در مورد تأمین آب در شهرستان شاهی، چند شهر از جمله زرباب شیرگاه - شاهی - کیا کلا - جویبار به پیمانکار واگذار شده است لکن پیمانکارست پیمان است. یکی از کارهای مهم دولت جنابعالی توجه بوضع این نوع پیمانکارانست. چون وقتی کاری شروع شد و پیمانکار بجهتی از جهات که مربوط بخود است کار را متوقف نگاه داشت. از مردم سلب اعتماد میشود باید همانطور که جناب وزیر نیرو در جواب این جانب در کمیسیون بودجه فرمودند بدون هیچگونه رودربایستی دست اینگونه پیمانکاران را کوتاه کرد تا هم رفاه مردم زودتر فراهم شود، هم اعتماد مردم جلب شود و از شایعات جلوگیری شود.
ضمناً از جمله کارهای لازم در مازندران چنانکه شهبانوی گرامی فرمودند ساختمان فاضلاب است چون مازندران در زیر زمین آن شنی نیست و آبها زود بر روی زمین میآید. شهرشاهی از جمله در این وضع قرار دارد و میبایست به آن توجه خاص گردد.
فصل سوم - برق: برای آن اعتباری در حدود ۳۱۲ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است که با مقایسه با سال قبل ۴۶ - درصد افزایش دارد. جناب نخست وزیر دولت جنابعالی با حل مشکل قطع برق در میان جامعه جای خود را باز کرد. خاموشی برق آنچنان بود که خاطر خطیر ملوکانه آزرده شد و فرمودند بعضی از مفسرین در بوقع خاموشی برق به طعنه میگویند. این است یعنی تمدن بزرگ. خدا میداند چه شایعاتی که سرزبانها بود. دولت شما با برور شدن باین گرفتاری علاوه بر تأمین رفاه عمومی از

تبلیغات گمراه کننده علیه مملکت جلوگیری کرد منتهی میبایست در مورد برق روستاها توجه بیشتری گردد و نمیدانم منظور از اینکه روستائیان میبایست نصف هزینه برق را بدهند چیست. آیا نصف حق امتیاز را باید بدهند یا باید نصف هزینه خط انتقال از فشار قوی تا روستا را بپردازند. بهرحال رسانیدن برق بروستائیان یکی از جهات جلوگیری آنان از مهاجرت آنان شهرها است.
فصل نهم حمل و نقل و ارتباطات. برای انجام آن اعتباری در حدود ۲۳۸/۵ میلیارد ریال تخصیص یافته است که نسبت بسال گذشته ۸۰٪ افزایش دارد که بسیار بجا و بمورد است. در زیر فصل برنامه های مختلفی از جمله ساختمان شاهراهها و راه اصلی و نگره داری آنها و هم چنین راههای فرعی. و راههای روستائی و راه آهن و بندر - فرودگاهها - برنامه نگه داری فرودگاهها ذکر شده است که از عظم کار وزارت راه و ترابری حکایت میکند. وزارت راه و ترابری با این مسئولیت های مهم فاقد نیروی انسانی کافی است زیرا با بازار فراوان کار برای مهندسين کمتر مهندس جوان روی بوزارت راه و ترابری میآورد. اکثر کسانی هستند که از چندسال قبل بوزارت راه آمده اند اینک بعلت سابقه خدمت در این وزارتخانه مانده اند. من با ده سال سابقه خدمت در وزارت راه بخوبی میدانم که وزیر راه از این حیث چقدر در مضیقه است و میبایست برای رفاه کادر فنی وزارت راه چاره اندیش شود. تمام نمایندگان مجلس چشم براه وزارت راه هستند زیرا همه آنها در حوزه انتخابیه براه اعم از اصلی و فرعی و روستائی نیاز دارند (صحیح است - احسنت) یکی از کارهای مهم دولت تخصیص ۹ میلیارد ریال برای ساختمان راههای روستائی است. که امید است بامدیريت مدیران کل راههای استان در جلب همکاری روستائیان و بهره گیری از ماشین آلات شرکت راه کستر راههای بسیاری در روستا ساخته شود و این مشکل عظیم روستائیان کشور حل گردد.
توجه به توسعه راه آهن بسیار ضروری است. همه میدانیم که بیشتر حمل و نقل در کشورهای اروپائی با راه آهن است پایتکه رضاشاه کبیر پایه راه آهن را گذارد و متفقین از آن برای پیروزی خود بهره مند شدند و چیزی هم پماندادند بلکه یکی از آنها میخواست بتمامیت ارضی ایران لطمه بزند. و نیز در زمان شاهنشاه آریامهر بتوسعه راه آهن همت گمارده شد لکن پیشرفت آن هم آهنگ با سایر وسائل ارتباطی از جمله هواپیمائی نیست بنابر این نیز باید نوسازی شوند که برای تخلیه بارها آن قدر هزینه نپردازیم. خوشبختانه در مورد فرودگاهها چند روز پیش

کلنگ آغاز ساختمان فرودگاه بین المللی در کیلومتر ۱۸ جاده ساوه بزمن زده شد که ساختمان آن با ترفیق زیاد هوائی که هنگام با پیشرفت کشور مایه افتخار است. لکن در مورد هواپیمائی نارسانائی ها زیاد است و بارها در مجلس عنوان شده است. تأخیر حرکت و ورود زیاد است. مسافری از برخورد با مهمانداران ناراضی هستند از عدم توجه بمسافرین شکایت میشود. این مسائل اگرچه فرعی است ولی باید توجه داشت که هدف از یک تشکیلات مهم جلب رضایت مردم است و اگر هدف برآورده نشود آن تشکیلات فلسفه وجودی خود را از دست میدهند.
در خاتمه از شکیبائی همگان سپاسگزارم. و از خداوند متعال مسئلت دارم که همه ما را در زیر سایه بلند پایه شاهنشاه آریامهر در خدمت بعلت ایران موفق بدارد. (احسنت - احسنت)
نایب رئیس - آقای رامبد فرمایشی دارید بفرمائید.
رامبد (وزیر مشاور در امور پارلمانی) - جناب آقای رئیس، سروران عزیزم، نمایندگان محترم، هر چند رسم بر این است که در پایان سخنان نمایندگان محترم، رئیس دولت مبادرت به پاسخگویی کرده و توضیحات لازم را بعرض مجلس شورای ملی میرسانند ولی سخنان، ایرادات و انتقادات بسیار اصولی که جناب آقای دکتر سواد کوهی کرده بودند و بمناسبت اشتغال اضطراری که جناب آقای نخست وزیر داشتند و برخلاف تمایل قلبی خودشان نتوانستند در جلسه حضور پیدا کنند یکایک فرمایشاتتان را من یادداشت کردم و بعد بحضور ایشان میرسانم و از هم اکنون عرض میکنم که یکایک آنها مورد توجه دولت و تشکر دولت قرار خواهد گرفت، فقط یک چیز مرا به پشت این تریبون کشید و آن هم احساس و میزان همدلی نمایندگان محترم با دولت است (صحیح است) چون در ضمن فرمایشات جناب آقای سواد کوهی عبارتی شنیدم و مثالی آوردند و اندرزی دادند و آن از حضرت علی علیه السلام بود که فرمودند که وقتی با برادر خود صحبت می کردند شمع را خاموش میکردند که از بیت المال خرج نکنند بوحدانیت حق قسم این عین عبارت و اندرز و دستور العملی بود که رئیس دولت دیروز در هیئت دولت بوزراء دادند (احسنت - احسنت)
نایب رئیس - آقای افتخار بفرمائید.
محمد صادق افتخار - با اجازه مقام ریاست و خانمها و آقایان محترم چون ۲۳ نفر از همکاران گرامی دو شب و دو روز در مجلس بیتوته کردند که وقت داشته باشند

صحت کنند بنده سعی میکنم بیانات خود را خلاصه کنم در برتور رهبری شاهنشاه آریامهر کشور ما به پیشرفت های چشمگیری در زمینه اقتصادی و اجتماعی نائل آمده و در سایه امنیت و ثبات اقتصادی و سیاسی گام های بزرگی در راه اجرای طرح های عظیم صنعتی و عمرانی برداشته شده است در بودجه تقدیمی توسط دولت جناب آموزگار ادامه رشد و بهبود کیفیت زندگی مردم مورد نظر بوده برای گسترش هرچه بیشتر اقتصاد کشور و توسعه رشد اقتصادی با استفاده از سیاست صرفه جویی و جلوگیری از ریخت و پاش های غیر ضروری از هزینه های اداری و جاری کسر و بر اعتبارات عمرانی افزوده شده است و این یکی از ویژگی های بودجه سال ۳۷ است که میتوان آنرا سازنده و امید بخش نامید و نیز بمنظور کاهش اتکاء به نفت درصد درآمدهای غیر نفتی به کل درآمدهای دولت که در سال ۳۵ بیست و چهار و در سال ۳۶ سی درصد بوده در سال ۳۷ به سی و شش درصد رسیده ضمن اظهار تشکر از جناب نخست وزیر و هیئت محترم دولت همچنین کمیسیون بودجه که مدت چندین روز بودجه را مورد بررسی قرار دادند عرایض خود را درباره کلیات بودجه باختصار باستحضار میرساند جناب آموزگار در موقع تقدیم بودجه فرمودند سیاست دولت تنها به گسترش فعالیت های اقتصادی و افزایش درآمد سرانه معطوف نبوده بلکه ارتقاء و بهبود کیفیت زندگی مردم در سرلوحه برنامه دولت قرار داشته و دارد حق هم همین است زیرا هدف از رشد صنعتی و اقتصادی تأمین عالیترین سطح زندگی مادی و معنوی برای افراد جامعه است در امر مبارزه با تورم با اجرای قانون جلوگیری از افزایش نامتناسب بهای زمین همچنین قانون تکمیل و اجاره واحدهای مسکونی از بورس بازی زمین جلوگیری کرده تا اندازه ای در تعدیل مال الاجاره ها مؤثر بوده است در مورد شاخص بهای کالاها مصرفی متأسفانه اخیراً عده ای سودجو با ایجاد کمبودهای مصنوعی قیمت ها را بالا برده اند و طبقات کم درآمد و متوسط را با مشکلاتی روبرو ساخته اند همه آقایان توجه داشته اند که قیمت نارنگی به کیلویی ۷۰۰ ریال رسیده است برتقال که تا یکماه قبل ۱۰۰ ریال بود که کیلویی ۹۰ ریال میفروشد مرغ و تخم مرغ کمیاب و گران است من نمیدانم مسئول کیست و چه کسی باید باین عوامل نامطلوب مبارزه نماید فایده وجودی تشکیلات عظیم

اطاق اصناف و کمیته حمایت از مصرف کننده چیست؟ اگر بالا رفتن قیمت مواد مصرفی موجب افزایش درآمد تولید کننده و تشویق آنان بسرمایه گذاری در امر تولید بود مردم با کمال رغبت می پذیرفتند ولی حقیقت اینست که عده ای واسطه و پیماندار مواد مصرفی و تولیدی را به نامن بخش از تولید کننده میخرند و بهر قیمت که بخواهند میفروشند و موجبات عدم رضایت تولید کننده و مصرف کننده را فراهم میآورند در مورد تأمین مسکن دولت مبلغ ۱۴۰ میلیارد ریال برای ساختمان خانه های سازمانی و ارزان قیمت اختصاص داده همچنین با اعطای کمک های اعتباری برای تأمین مسکن گام بزرگی برای رفع این مشکل برداشته است آنچه مهم است اجرای صحیح این سیاست و برنامه است باید برای تأمین مسکن کارمندان و فرهنگیان در شهرستان ها اولویت قائل شد و تمام اعتبارات را به چند مرکز استان و نقاط جاذب جمعیت دیگر اختصاص نداد برای تشویق کارمندان بخدمت در شهرستان ها بهترین وسیله تأمین مسکن است باید باتشکیل شرکت تعاونی مسکن و استفاده از اعتبار و زمین های ملی برای تأمین مسکن در شهرها اقدام شود نوسازی و بازسازی روستاها نیز ضروری است و باید قسمتی از اعتبارات را باین کار تخصیص داد مشکل بزرگی که بیشتر روستاها بآن مواجه اند اینست که منابع طبیعی کلیه زمین های حریم روستا راملی نموده و وزارت کشاورزی و عمران روستائی اجازه تفکیک اراضی زراعتی نمیدهد در نتیجه روستائیان برای کارهای عمرانی و توسعه ساختمانی ده زمین ندارند باید در این مورد فکری کرد و لاقبل زمین های ملی شده را به قیمت عادلانه در اختیار افراد ساکن ده گذاشت استعدای من این است که اگر برای اینکار احتیاج بمقررات قانونی است اقدام شود در مورد عدم تمرکز و منطقه ای کردن فعالیت های عمرانی و اجرائی و استانی کردن اعتبارات جاری وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و تفویض اختیار باستان کافی نیست باید برای اجرای برنامه های عمرانی به شهرستانها حتی بخش ها اختیار داده شود که تحت نظارت و راهنمایی مسئولین امر خود کارهای مربوط به خود را انجام دهند باید کادراهای فنی و اجرائی استانها تقویت گردد و بخصوص برای جلوگیری از گسترش بیش از حد مرکز ادارات و مؤسسات دولتی که وجود آنها در مرکز ضرورتی ندارد به مناطق مختلف کشور انتقال داده شود سیاست عدم تمرکز

وقتی کائولا قابل اجراء است که لایحه اعتبارات جاری و سرمایه گذاری به نسبت بین تمام مملکت تقسیم شود و اصل عدالت در توزیع اعتبارات با توجه به نیازها در نظر گرفته شود اگر شهرستانها توجه بیشتری نمودند و امکانات زندگی مطلوب فراهم گردد از گرایش سوسی شهرهای بزرگ کاسته میشود (مظفری) آنوقت بدست بخت آزمائی را کمی میفرودند) متأسفانه به نقاط دور افتاده کمتر توجه شده و جز در چند سال اخیر در هر سال مبلغی بعنوان اعتبارات خاص ناحیه ای در اختیار شهرستانهاست به شهرهای دور افتاده عنایتی نشده روستاهای دور افتاده امروز - آب - برق - بهداشت و آموزش و پرورش، لزوم توجه بیشتر از طرف مقامات محترم اجرائی ایجاد مینماید زیرا این خواسته ها شروع و قانونی است و مردم در عصر رستاخیز خواستار رفع این نیازها و مایحتاج خود هستند جناب نخست وزیر در بیانات خود در موقع تقدیم بودجه فرمودند بهسازی شهری و روستائی و سالم سازی محیط زیست مورد نظر بوده برای هر کدام اعتبار لازم منظور شده است باید از محل اعتبار کمک برنامه های عمران شهری بیشتر بنقاط دور افتاده که کمتر مورد عنایت بوده اند کمک شود توجه بآموزش و پرورش کشور و اختصاص مبلغ ۳۰۲ میلیارد ریال اعتبار برای این بخش یعنی سی درصد افزایش نسبت به سال قبل یکی از اقدامات مهم و ارزنده دولت است. میدانم تمایل به کسب دانش خواسته هر فرد است و امروز در دور افتاده ترین روستاها مردم علاقمندند فرزندان خود را ب مدرسه بفرستند و تحصیل دانش را بحق ضروری میدانند وزارت آموزش و پرورش باید نسبت به گسترش آموزش در سطح روستاها همچنین بهبود کیفیت و بالا بردن سطح معلومات دانش آموزان اقدام نماید افزایش سریع دانش آموزان این وزارتخانه را با مشکلات و کمبود معلم، مدرسه و ابزار آموزش روبرو نموده است ایجاد موجبات رفاه بیشتر برای معلمان و مربیان بخصوص تأمین مسکن و اجرای طرح کارانه موجب تشویق مردم به اشتغال معلمی میگردد در مورد ارتقاء بگروه های ده و یازده عده ای از دبیران شکایت دارند که درست است که حد نصاب امتیاز لازم برای گروه ده از ۹۰ به ۵۰ رسیده ولی دار برابر امتیاز مدال و نشان از ۱۰۰ به ۵۰ تقلیل یافته و ۳۰ امتیاز که در اختیار رئیس اداره بوده حذف شده یعنی در حقیقت باسابق تفاوتی ندارد در مورد مدرسه باید اذعان کرد که ایجاد ساختمان های مورد احتیاج در مدت کوتاه از سراسر مملکت ممکن نیست باید برای نوسازی و ساختمان مدارس در روستاها

و شهرهای دور افتاده اولویت قائل شد و با تشویق مردم به ساختمان مدرسه و بدل مال در راه این عمل نیکو کارانه گسترش آموزش کمک کرد تأمین ابزار آموزش با توجه باینکه برنامه های جدید آموزشی براساس آزمایش بنیاد شده ضروری است و متأسفانه در این مورد کمبودهای فراوانی خصوصاً در شهرستانها و نقاط دور افتاده وجود دارد باید نسبت با ایجاد و تکمیل آزمایشگاهها و تربیت دانش مورد لزوم اقدام نمود در مورد تحصیلات عالی با وجود گسترش و ایجاد دانشگاهها و مدارس عالی در نقاط مختلف هنوز برای تربیت نیروی انسانی مورد لزوم رشته های مختلف احتیاج زیادتری داریم اما موضوعی که موجب نگرانی خانواده ها شده ازدیاد روز افزون داوطلبان ورود بدانشگاه و مؤسسات عالی است شک نیست که هیچ کشوری نمیتواند همه افراد را در آموزش عالی وارد کند و اصولاً این کار صحیح نیست چه مدارس عالی برای تأمین نیروی انسانی مورد احتیاج جامعه است و آنچه بیشتر مورد احتیاج جامعه امروز است تکنسین و کارگر ماهر است نه مهندس و صاحب تحصیلات عالی

نایب رئیس - آقای افتخار تأمل فرمائید از خبرنگاران مطبوعات هنوز کسی در جلسه حاضر نشده است و این خلاف آئین نامه مجلس شورای ملی است (نمایندگان - احسنت)

(بزرگسپور) - اگر هم حضور داشتند اثری نداشت چون از جلسه امروز صبح فقط دزد و سطر تشکیل آن را نوشته بودند) افتخار میبایست دانش آموزان را قبل از پایان تحصیلات متوسطه برشته های حرفه ای و فنی که مورد احتیاج جامعه است جلب نمایند و آنان را طوری تربیت کنیم که جذب بازار کار شوند این کاری است که تا شون نکرده ایم و نتیجه آن کمبود چشمگیر کارگران فنی است دلیل آن هم اینست که مدارس حرفه ای تأسیس کرده و سرمایه گذاری سنگینی برای خرید ماشین آلات و وسائل خرج کرده ایم ولی عملاً استفاده ای نمی بریم دانش آموزان وقتی گذرانند و دیپلم میگیرند تا از مزایای قانونی آن استفاده کنند ویکاری که مغایر تخصص آنان است مشغول شوند باید با مدرک گرانی مبارزه شود و خصوصاً در مدارس حرفه ای صنعتی اصولاً دیپلمی در کار نباشد هر که علاقه دارد بیاید بگیرد و برای اینکه از وجودش در کارگاهها استفاده شود و مهارت معرف او نمونه کارش باشد مدارس حرفه ای دبیرستانهای صنعتی ما تا شون چند نفر فارغ التحصیل داشته اند و چه

تاز مشغولند چرا امروز مجبوریم برای تأمین احتیاج از خارج نازک رفتی وارد کنیم زیرا فارغ التحصیل های هنرستان ها یا برای گرفتن مدارک بالاتر ادامه تحصیل داده اند و یا اثر ثروت آنها با استفاده از مدرک دیپلم در ادارات استخدام شده اند چون چیزی یاد نگرفته باید برای اینگونه مراکز حرفه ای هنرآموزستان تاز مورد لزوم تأمین نمود آموزش باید همراه با تقویت ایمان و پرورش نیروی معنوی و اخلاقی باشد تا جوانانی با ایمان مبین پرست و وظیفه شناس پرورش دهند شاهنشاه در کتاب بسوی تمدن بزرگ فرموده اند معتقدات مذهبی روح و جوهر حیات معنوی هر اجتماع است زیرا بدون این پشتوانه استوار هیچ اجتماعی هو قدر هم از نظر رفاه مادی پیشرفته باشد جز اجتماعی سرگشته و راه گم کرده نخواهد بود. پس لازم است وزارت آموزش و پرورش برنامه ای برای تربیت دینی و تقویت مبانی معنوی نسل جوان ترتیب دهد و نسبت به گسترش آموزش های اخلاقی و معنوی بطریق صحیح و مؤثر از سطح کود لستان تا دانشگاه ها اقدام نماید در زمینه امور اقتصادی جناب نخست وزیر بیان فرمودند دولت ضمن فراهم آوردن تسهیلات لازم برای فعالیت بخش خصوصی از هرنوع سرمایه گذاری در مواندی که خود مردم بر آن توانا باشند خودداری خواهد نمود حمایت سالم از صنایع داخلی برای افزایش تولیدات و گسترش تکنولوژی ملی و کم شدن وابستگی ما به کشورهای دیگر ضروری است شاهنشاه بارها فرموده اند که نباید متکی بر درآمد نفت باشیم نفت حداکثر تا ۲۰ تا ۳۰ سال دیگر تمام میشود و باید درآمد حاصل از صدور کالاهای صنعتی و صادراتی جایگزین درآمد نفت شود ولی این حمایت مشروط بر آنست که تولید کنندگان با استفاده از حمایت دولت برای بالا بردن میزان تولید و کیفیت کالای خود بکوشند بطوریکه کالاهای صنعتی ما هم از نظر کیفیت و هم قیمت قابل رقابت در سطح بین المللی باشد باستن از میزان تولید گرانی و باستن آوردن کیفیت تولیدات با مصالح ملی ما مغایر است متأسفانه تا کنون در این مورد اقدامات دقیقی انجام نگرفته بسیاری از تولیدات کیفیت کالای خود را باستن آورده اند بطوریکه نه تنها قابل رقابت در سطح بین المللی نیست بلکه در داخل کشور نیز ایجاد علاقه نسبت به مصرف کالای خارجی ایجاد نموده دولت باید به نظارت دقیق و برنامه های صحیح و ضوابط معین علاوه بر گسترش فعالیت های صنعتی بخش دولتی بخش خصوصی را نیز به فعالیت و کار بیشتر و تولید کالاهای بهر وادار

زمین ها بهره برداری شود سال گذشته ایران بیش از یک میلیارد دلار واردات کشاورزی داشته جمعیت کشور ما ظرف مدت سی سال دوبرابر شده و در حال حاضر هر سال حدود یک میلیون نفر به جمعیت کشور افزوده میشود از طرفی افزایش درآمد میزان مصرف را افزایش داده و باین ترتیب تقاضا برای محصولات کشاورزی و غذایی چند برابر شده است حال اگر زمین های قابل کشت و آب محدود کشور بدون استفاده بماند چگونه میتوان انتظار داشت که محصولات مورد نیاز تولید گردد علت عدم علاقه به کشاورزی ترقی بیش از اندازه دستمزد نازکران کشاورزی هزینه داشت و برداشت گرانی بیش از حد وسایل کشاورزی است باید قیمت گذاری محصولات بر اساس واقعیات و با توجه به هزینه داشت و برداشت صورت گیرد و با ایجاد شرکت های تعاونی و قطع دست واسطه ها درآمد کشاورزان بالا رود صنایع دستی در روستا ایجاد گردد تا با استفاده از اوقات بیکاری کشاورزان بتولید صنایع دستی بالا بردن درآمد آنان کمک شود روستاها در قدیم مهم ترین سنگر دفاعی مملکت بوده اند نباید آنها را از سکنه خالی کنیم باید با ایجاد امکانات رفاهی تأمین آب - برق بهداشت و آموزش و پرورش روستائیان را به سکونت در ده رغب نمود و برای ایجاد کار کارخانجات بخصوص کارخانه های وابسته به کشاورزی را به سطح روستاها برد باید برای روستائی راه ساخت تا بتواند محصولات خود را بی بازار عرضه کند بدولت جناب آموزگار تبریک میگویم که برای اولین بار در بودجه دولت مبلغ نه میلیارد ریال براه های روستائی اختصاص داده شده و این مبلغ بر اساس ضوابطی بین استانها تقسیم میگردد امید است در سطح استانها نیز با توجه به نیاز شهرستانها و ضوابط معینی تقسیم گردد متأسفانه تا کنون در توزیع اعتبارات همزانی به مناطق دور افتاده کمتر توجه شده است همانطوریکه جناب آقای آزمون استاندار فارس در مصاحبه با روزنامه کیهان اظهار داشتند چهارصد روستای لارستان فاقد راه است چگونه توقع داشته باشیم که این روستائیان در ده بمانند و به کار کشاورزی مشغول شوند درست است که روستاهای ایران پراکنده است ولی بهرحال باید برای آنها فکری کرد چون آنها هم ایرانی هستند و میخواهند مانند سایر هموطنان از تحولات عصر جدید بهره مند گردند در مورد تأمین آب مورد نیاز کشاورزی با توجه به کمی بارندگی باید از هر قطره آب حداکثر بهره برداری شود و از هدر رفتن آب جلوگیری گردد خوشبختانه این برنامه مورد

توجه دولت است قبلاً پیشنهاد کرده ام باز هم تکرار می کنم که با ایجاد سدهای کوچک حتی سدهای خاکی باید سیلابها را مهار کرد حداقل فایده آن غنی کردن سفره های آب زیرزمینی است این کار بخصوص در مناطق جنوبی کشور که آب با اندازه کافی وجود ندارد و دارای باران های سیل آسا و ناگهانی است ضرورت بیشتری دارد در زمینه برق ۳۱۲ میلیارد ریال در سال ۳۷ سرمایه گذاری خواهد شد که با مقایسه اعتبارات سال ۳۶، ۴۶، ۴۷ و ۴۸ درصد افزایش نشان میدهد ایجاد کارخانه های برق اتمی و نیروگاههای بزرگ حرارتی توسعه شبکه های خطوط انتقال نیرو و اتصال مراکز بزرگ نیرو از مهمترین کارهایی است که انجام میگردد و امکان تأمین برق مطلوب در شهرها و روستاهای مسیر فراهم میسازد و برای اولین بار رقمی برای تأمین برق روستائی اختصاص داده شده که جای شکر است بخصوص که دولت پنجاه درصد از هزینه برق روستائی روستاها را تقبل نموده است اما ضمن اینکه اولویت تأمین برق مراکز صنعتی و نقاط پر جمعیت مورد تأیید هستند نباید از شهرها و روستاهائی که خارج از مسیر انتقال غافل ماند روستاهای دور افتاده بجزم دور افتادگی نباید از همه مزایای زندگی محروم باشند و احساس کنند که مورد کم لطفی و بی توجهی قرار گرفته اند چون در این مورد نیز متأسفانه تفاوت چشمگیری وجود دارد در حالی که بعضی از استانها و شهرستانها تا هشتاد درصد روستاها دارای برق هستند در بعضی نقاط دیگر از جمله لارستان تعداد روستاهای زیر پوشش برق منطقه ای به دو درصد نمیرسد باید اعتبارات با توجه به نیاز و با توجه باینکه هزینه ایجاد نیروگاه در نقاط خارج از مسیر شبکه سراسری زیادتر میباشد تقسیم گردد بهرحال بیش از این وقت تان را نمیگیرم توفیق جناب آموزگار و همکاران ایشان را در راه خدمت بشاهنشاه و میهن از خداوند خواهانم امیدوارم در اجرای برنامه های عمرانی به نقاط دور افتاده که قبلاً کمتر مورد عنایت قرار گرفته اند توجه بیشتری مبذول فرمایند (اجاست - اجاست)

نایب رئیس - این جلسه را ختم می کنیم، جلسه بعد ساعت ۸ بعد از ظهر تشکیل خواهد شد دستور جلسه ادامه بحث در لیدات لایحه بودجه سال ۳۷ میباشد (ساعت نوزده جلسه پایان یافت)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی